

AARHUS UNIVERSITET

"Det er altid svært at vænne sig til et nyt navn"

Læs reaktioner på de nye hovedområder på side 11

UNivers

#9

28. juni 2010

News in English

Summer tips from UNivers.

For people spending an entire Danish summer here in Århus, UNivers has put together a small guide detailing a number of places you might like to visit. Read the international pages on [PAGE 2 AND 15](#)

Husk nu TAP'erne!

Der var både udtalt bekymring, men også stort gåpåmod, da knap 40 tillidsrepræsentanter for det tekniske og administrative personale fra hele Aarhus Universitet var samlet til fællesmøde dagen efter rektors sommertale. Vi vil gerne tages med på råd, lød opfordringen. Læs mere [SIDE 5](#)

Processens næste skridt

Som det eneste af de fire kommende hovedområder har Erhverv og Samfundsvidenskab allerede besluttet at nedsætte grupper, der skal arbejde med indhold og struktur på det nye fakultet. Læs mere [SIDE 3](#)

Ny stil i medierne

Fra "nørdede" til "trendy". To Foulum-forskere har været i Aftenshowet for at fortælle, hvordan de ved hjælp af en stylist har fået mere styr på stilen. Læs mere [SIDE 12](#)

Foto: Jesper Reis/AU-foto

Generationsskifte?

Meget tyder på, at der er et generationsskifte på vej, når der skal ansættes dekaner på de fire kommende hovedområder. Statistikken på danske universiteter viser, at en ny dekan typisk er en 51-årig mandlig professor fra det fakultet, hvor han bliver ansat.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Fire kommende hovedområder. Derfor skal der findes fire nye dekaner.

I løbet af den sidste uge har jobopslag i en række danske og udenlandske medier bekendtgjort, at Aarhus Universitet søger personer, der er fagligt respekterede forskere og motiverende ledere til at besætte posterne som ledere af de kommende hovedområder fra 1. november 2010.

I den forbindelse har rektor Lauritz B. Holm-Nielsen gjort det klart, at han ønsker alle sten vendt, når de nye dekaner skal findes.

Ønsker forskelligartet ledelse

– Vi ønsker en åben proces, hvor det står frit for enhver at søge. Derfor er det heller ikke overraskende, at vi er opmærksomme på et mu-

ligt generationsskifte i forbindelse med ansættelserne. Vi ansætter de kommende dekaner for en seks-årig periode, og ser man på, hvem der er i spidsen for de nuværende hovedområder, vil mange af dem overskride eller nærme sig den normale pensionsalder i løbet af den kommende ansættelsesperiode. Det skal vi selvfølgelig også tænke på, når vi ansætter, siger Lauritz B. Holm-Nielsen.

I det hele taget understreger rektor, at han gerne ser både unge og gamle, kvinder og mænd og interne og eksterne søge de fire opslåede dekanstillinger.

– Vi ansætter selvfølgelig de bedste uanset køn og alder, men når det er sagt, så ønsker vi også at sammensætte en ledelse med forskellige kompetencer – og det er der vel ikke nogen sensation i, siger rektor.

En klar profil

Kigger man på de 29 siddende dekaner på de danske universiteter, er det ganske tydeligt, hvem vi kan forvente som de nyeste medlemmer af universitetsledelsen, når den sidste jobsamtale er afholdt den 22. september.

25 af de nuværende danske dekaner er mænd, 21 af dem er professorer, og lige så mange kom direkte fra en stilling på det fakultet, hvor de efterfølgende fik den højeste stilling. Gennemsnitsalderen ved jobstart var 51 år, og 21 af dem havde en eller anden form for uddannelsesledelse som baggrund – heraf de fleste som institutledere. Altså i virkeligheden en meget ensartet dansk dekan-profil.

Håbet for Aarhus Universitets kommende dekaner er dog, at stillingerne er gjort så spændende, at

et endnu bredere ansøgerfelt end normalt skulle få lyst til at søge, fortæller universitetets direktør Jørgen Jørgensen.

– Vores mål er at få profileret stillingerne, med deres kombination af ansvar for både et fakultet og for et strategisk indsatsområde, som en ekstra spændende mulighed. Derfor håber vi også på et meget bredt ansøgerfelt, siger han.

Jørgen Jørgensen forklarer, at det f.eks. ikke var et tilfælde, at stillingsopslagene var i dagspressen så kort tid efter bestyrelsens beslutning.

– Da opslagene kom ud, var opmærksomheden i dagspressen maksimal omkring forandringsprocessen på Aarhus Universitet. Ikke mindst på grund af den timing tør jeg roligt love, at der lige nu ikke er nogle potentielle ansøgere i den danske universitetsverden, der ikke ved, at vi slår de fire stillinger op. ■

Læs mere om den faglige udviklingsproces på side 3-11

Læs hele jobopslaget for dekaner på www.au.dk/nyheder/stillinger/vip

From research to invoice

The university has a special unit that helps to set up collaboration between researchers and companies.

"I look at aspects such as how an invention can be applied and how ground-breaking it is. If there's a positive assessment, we go one step further and support the project, for example by providing the funds to carry out further tests. Our most important function is to get the invention to the stage where it's ready to be used in a company," explains Lars Skytte, who works in the Technology Transfer Office.

Read more about how to get in touch with the unit at Inventions and Patents.

Read the Board's decision and the notices for the four deans

Why should Aarhus University actually have four main academic areas instead of nine?

Why is the academic development process necessary? What is going to happen in future?

Staff and students from abroad will not be cheated out of an explanation of the academic development process.

The university's website now has a five-page summary available in English, explaining what the University Board actually decided about the future of the university. The notices for the four deans also appear here. The notices have already been or will be published in a number of foreign media. To see this information, go to www.au.dk/en/ and click on "Development process".

Photo: Søren Kjeldgaard

autumn analysing the academic organisation, such as what our departmental structure will look like, so that we can comply with the framework that has now been determined. But the basics are now in place," says Pro-Rector Søren E. Frandsen.

No facts until February

University Director Jørgen Jørgensen explains that the change process will have an impact on the majority of the employee group, beginning with the heads of departments, and subsequently a considerable number of administrative staff in particular.

"Individuals will naturally ask: what exactly is going to happen with me? Unfortunately, we can't provide the answer at present. During the autumn, we'll draw up a number of reports and presentations about how we're going to organise the staff. This will take until February, by which time we'll be able to say how the organisation will finally fit into place. Only then, will individual employees get to know whether or not there are any changes to their tasks."

Four deans to be appointed

"The first step in the process will be finding the deans to lead the four new main academic areas," says Rector Lauritz B. Holm-Nielsen.

"We've currently got nine competent deans and, in six months, we'll only have four. This alone necessitates four job notices. The deadline for application is the end of August, and we plan to appoint the deans by 1 November or as soon as possible thereafter," he says.

The rector explains that several of the current nine main academic areas have already begun outlin-

ing the work carried out by their groups of researchers. This is to help pinpoint opportunities for collaboration cutting across the new main academic areas – and ultimately find the best possible structure for the reduced number of departments, centres and schools in future.

Understands that staff are tired of changes

According to Pro-Rector Søren E. Frandsen, the exact structure for involving members of staff has not fallen into place as yet. However, they are certain to be involved in the ongoing decision-making.

"During the summer, the present nine main academic areas will work out a plan for how to involve staff in their individual areas. We'll draw up some sort of academic profile of the main academic areas, and especially create greater familiarity with the work undertaken in the different environments."

Rector Lauritz B. Holm-Nielsen says that members of staff should be prepared for several more months of putting energy into work on the development process.

"It'll be intensive during the period up to the end of the year because we have to continue normal operations at the same time. I fully understand that some members of staff can feel tired of all the changes, but it's important to try and regard the change process as a great opportunity. Right now, you can help lay the foundations for the university of the future, and whatever we decide will play a significant role in Aarhus University's development in the next twenty years," he says. ■

A busy autumn

Deans need to be appointed, research environments matched and administrations streamlined. The Rector's Office has unveiled some of the details of how the academic development process will continue during the autumn, and when individual employees can get closer to an explanation of their own situation.

By Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

It was more of a first half than the referee's final whistle. When the University Board met on 17 June and nodded in agreement

with the recommendation presented by the Rector's Office about four main academic areas in future instead of the present nine, and about a number of overall framework agreements for the future Aarhus University, it also blew the whistle to

go ahead with the second part of the change process – a part that will run into both 2011 and 2012.

"The Board has approved a management reform, an organisational reform and a financial reform of Aarhus University. We'll spend

UNivers

AARHUS UNIVERSITET

Udgives af Aarhus Universitet.
UNivers udkommer hver 2. mandag i
semestermånederne.

Den nyeste udgave af UNivers kan findes i standere overalt på universitetet.

Næste nummer udkommer 30. august.
Deadline for indlæg 23. august kl. 10.

Fredrik Nielsens Vej 5, bygning 1448
8000 Århus C
T: 8942 2334
E: univers@au.dk
W: www.au.dk/univers

Annoncer: dgmedia 7027 1155
Tryk: Hornslet Avistryk
ISSN: 1604-1607

Bjerg Tulinus
Ansv. redaktør
T: 8942 2449
E: btu@adm.au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334 / M: 2899 2234
E: hhp@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332 / M: 6020 2708
E: hho@adm.au.dk

Ida Hammerich Nielson
Journalist
T: 8942 1981 / M: 6020 2626
E: ihn@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen
Journalist
T: 8942 2480 / M: 2338 2221
E: ksl@adm.au.dk

Tina Skogstad Lee
Journalistpraktikant
T: 8942 2487
E: tlee@adm.au.dk

Astrid Hellerup Madsen
Studenterskribent
M: 2096 6855
E: ahm@adm.au.dk

David Langran
Int. studenterskribent
M: 2213 5112
E: dl@adm.au.dk

Lars Kruse
Fotograf
T: 8942 2347
E: lk@adm.au.dk

Jesper Buch Rais
Fotografelev
T: 8942 2347
E: jbra@adm.au.dk

Roar Lava Paaske
Fotografelev
T: 8942 2347
E: rlp@adm.au.dk

Meninger om den faglige udviklingsproces

Den 17. juni vedtog Aarhus Universitets bestyrelse den største forandringsproces i universitetets historie. Vi har samlet en række reaktioner på video. Se alle interviews i fuld længde på www.au.dk/fu

Jens Bigum, formand for Aarhus Universitets bestyrelse

Jeg har hele tiden ment, at vi på et eller andet tidspunkt efter fusionen skulle have en vurdering af, om det var hensigtsmæssigt at køre videre med så mange hovedområder. Nu er pågået et stort og omfattende analysearbejde, og det er blevet vist gennem dette arbejde og de mange debatter, vi har haft i bestyrelsen, at det vil styrke universitetet at lave denne sammenlægning. At få færre og mere logiske områder.

Erik Østergaard Jensen, institutleder på Molekylærbiologisk Institut:

Det er jo vigtigt at høre forskerne om, hvad for en administration de gerne vil have. Jeg er lidt bekymret for, at man lægger for meget af administrationen centralt. På naturvidenskab har vi lagt meget af administrationen ud på fakultetet. Det fungerer rigtigt godt, fordi hvis der er noget, som ikke fungerer, kan vi institutledere kigge på det og sige, at det laver vi om – og dagen efter er det lavet om administrativt.

Dekaner i spidsen for næste etape

Det kommende kommende hovedområde Erhverv og Samfundsvidenskab har allerede besluttet hvordan medarbejderne skal inddrages i arbejdes med indhold og struktur på det nye fakultet. De andre er godt på vej.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Efter bestyrelsens beslutning om den nye struktur på Aarhus Universitet er den faglige udviklingsproces for alvor fløjtet i gang. Der er lagt op til, at ansatte og studerende vil få indflydelse på, hvordan de fire kommende hovedområder skal skrues sammen med nye institutter, centre og skoler.

De første meldinger om, hvordan processen skal forløbe det næste halve år, tyder på, at den kommende Aarhus School of Business and Social Sciences (Erhverv og Samfundsvidenskab) er længst fremme. Dekanerne Børge Obel og Svend Hylleberg har nemlig besluttet at nedsætte en række grupper, som skal beskæftige sig med bl.a. ph.d.-skole, studier, institutgrænser og tværgående centerdannelser.

– Hovedparten af den faglige ud-

vikling vil ske i grupper, som er bredt sammensat med både ansatte og studerende fra hele det nye fakultet. Og vi har gennem hele semesteret afsat møder hver tredje uge med studerende, samarbejdsudvalg og akademisk råd, så det er muligt at mødes, hvis der er noget, der skal diskuteres, forklarer Svend Hylleberg.

– Vi mener, det er den bedste model til at sikre, at vi kommer i mål med en god struktur.

Alt op i luften

På det kommende Aarhus Faculty of Science and Technology (Naturvidenskab og Teknologi) er det endnu ikke afgjort, hvordan de ansatte skal involveres i processen.

– De skal selvfølgelig inddrages, når vi skal til at finde ud af, hvad vi skal overlade til vores efterfølgere, men vi har endnu ikke talt om, hvordan det lige præcis skal ske, siger dekan Erik Meineche Schmidt fra

Det Naturvidenskabelige Fakultet. Han vil nu sammen med direktør Henrik Sandbech fra Danmarks Miljøundersøgelser og dekan Just Jensen fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet kortlægge forskningslandskabet på det nye naturvidenskabsområde på AU.

– Vi smider det hele op i luften og lader det falde ned i ikke alt for store klumper. Ud fra det begynder vi så at nærme os en fremtidig institutstruktur, siger Erik Meineche Schmidt.

Færre institutter

I kortlægningen af forskningsgrupperne deltager også Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet.

– Det sikrer, at vi får identificeret veldefinerede forskergrupper på de såkaldt våde områder og får svar på spørgsmål som: Hvad laver vi? Hvem er vi? Hvor stærke er vi? Hvem samarbejder vi med? Hvor er der samarbejdspotentialer?, forklarer dekan Søren Mogensen.

På hans fakultet bliver den primære opgave at lave en indre reorganisering, hvor der specielt skal ses på de nuværende seks biomedicinske institutter.

– Det er jo nærmest en bunden opgave, at der skal være færre institutter, og det er også noget, vi har talt om i mange år her på fakultetet.

Her er alt i spil fra ét stort institut til to større institutter eller tre mellemstore. Så skal vi også se, hvad vi har af centerdannelser, og hvor der er muligheder for andre centerdannelser, siger Søren Mogensen. Han forventer, at institutlederne vil sikre en grundig debat med medarbejderne, og der vil også ske inddragelse af Akademisk Råd, samarbejdsudvalg og studienævn.

Dekanerne for Teologi, Humaniora og Danmarks Pædagogiske Universitetsskole skyder gang i den faglige udvikling på det kommende Aarhus Faculty of Arts (Kulturvidenskab) med et seminar på Sandbjerg i august eller starten af september, hvor alle de nuværende institutledere samles. Senere vil prodekaner og nøglepersoner på alle institutter blive inddraget.

– Det er endnu ikke afgjort, om vi vil nedsætte flere arbejdsgrupper, men vi lægger op til en bred proces, der inddrager medarbejderne og de studerende, siger dekan Bodil Due fra Det Humanistiske Fakultet. ■

Foto: Lars Kruse/AU-foto

Dekanerne Børge Obel (th.) og Svend Hylleberg.

FAKTABOKS

De fire kommende hovedområder på Aarhus Universitet skal inden den 10. december 2010 komme med indstillinger til, hvor mange og hvilke institutter der skal være, og komme med bud på, hvordan de vil:

- videreudvikle de faglige kvaliteter
- skabe mulighed for faglig synergi
- sikre fælles fysisk placering af beslægtede fagområder
- styrke forskningsprofilen
- udvikle uddannelserne på basis af faglig dybde
- styrke rådgivning og videnudveksling.

Fyringsprotest til ministeren

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Er det i strid med loven, når en institutleder afskediger en forsker med den begrundelse, at vedkommende kun i begrænset omfang har leveret eller publiceret relevant forskning?

Ja, mener en gruppe forskere på Danmarks Pædagogiske Universi-

tetsskole ved Aarhus Universitet. Her blev to forskere fyret den 16. juni, og de fyringer bliver nu indbragt for videnskabsminister Charlotte Sahl-Madsen via en underskriftsindsamling i protest mod fyringerne.

Protesten begrundes med, at: *”Det forekommer, at man har anlagt et ulovligt udvælgelseskriterium ved at henvise til ”den forsk-*

nings- og uddannelsesmæssige relevans i DPU’s profil” og konkludere, at de to nævnte lektorer i deres ansættelse på DPU ”kun i meget begrænset omfang har leveret eller publiceret relevant filosofisk-pædagogisk forskning”. Der er ikke tale om en vurdering af den strategiske ønskværdighed og relevans af hele forskningsområdet pædagogisk filosofi, men om relevansen af det arbejde, den enkelte forsker udfører i sin frie forskningstid. Dette synes i

direkte strid med universitetslovens § 17, stk. 2”.

Dekan Lars Qvortrup fastholder, at de to afskedigelser er begrundet i økonomi, og at det i den offentlige debat er blevet blandet sammen med begrebet relevans:

”Når jeg har udpeget et bestemt fagområde, er begrundelsen økonomisk. Udpegelse af de konkrete medarbejdere er sket ud fra de fornævnte kriterier (forskningsundervisningsmæssig relevans i DPU’s

profil, den ansattes faglige kvalifikationer, den måde, den ansatte varetager sine opgaver på, og den ansattes personlige kvalifikationer, red.). Den fremgangsmåde, der er blevet fulgt, anfægter ikke princippet om forskningsfrihed”.

Sådan skriver Lars Qvortrup i sin dekan-blog i denne måned. ■

Børge Obel, dekan på Handelshøjskolen:

Det her er en meget spændende konstruktion, som giver mulighed for, at vi kan få synergiene mellem Handelshøjskolen og Samfundsvidenskab bragt frem.

Frygter du, at det bliver svært at skabe en ny, fælles kultur?

Jeg frygter ikke, at det bliver svært at lave en ny, fælles kultur. Men det er klart, at der er en stor opgave ved at skabe sammenhold i en fælles enhed. Navnet Aarhus School of Business and Social Sciences signalerer netop også, at det er en ligeværdig fusion mellem to meget stærke hovedområder.

UNivers har brug for din hjælp

Giv *UNivers* fem minutter og vær med til at gøre avisen endnu bedre.

AU Kommunikation gennemfører en elektronisk spørgeskemaundersøgelse om *UNivers*, der skal sikre den bedst mulige avis til universitetets ansatte og studerende. Derfor er dine svar et vigtigt input og god inspiration

i vores videre arbejde.

Hvad enten du er ansat eller studerende ved Aarhus Universitet, så klik ind på www.au.dk/univers eller www.au.dk/atrium, og udfyld det elektroniske spørgeskema.

Undersøgelsen løber fra 28. juni til 30. juli 2010. På forhånd tak for hjælpen!

Vi skal lære hinanden endnu bedre at kende

Foto: Rort Lavé Poaske/AU-foto

” Man skal huske, at vi også laver grundforskning.

Seniorbiolog Peter Wind fra DMU

Det kommende Aarhus Faculty of Science and Technology rummer både grundforskning og myndighedsbetjening. Vi skal lære hinanden bedre at kende, lyder det fra de videnskabelige medarbejdere.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

Fra abstrakt matematik til gylle. Fra Århus til Roskilde. Fra grundforskning til myndighedsbetjening. Det kommende Aarhus Faculty of Science and Technology spænder vidt, selvom fællesnævneren er natur og teknologi. Den store spændvidde bliver både en styrke og en udfordring, siger flere medarbejdere, som *UNivers* har talt med.

– Jeg ser store potentialer i sammenlægningen. Samtidig er det vigtigt at huske, at vi kommer med forskellige baggrunde og kulturer. Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) og Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) er oprindeligt sat i

verden til at løse konkrete undersøgelsesopgaver mod betaling, oftest fra ministerier. Naturvidenskab i klassisk forstand har som formål at lave forskning og undervisning inden for naturvidenskabelige emner, siger institutleder Johan P. Hansen fra Institut for Matematiske Fag. Han ser dog lyst på fremtidens samarbejde.

– Vi skal lære hinanden at kende, og derudover skal vi opbygge et opgavefællesskab. Når vi får en fælles følelse af ejerskab, lykkes den nye organisation, siger han og understreger, at det ikke betyder, at de forskellige dele af det kommende fakultet skal blive ens.

Alle laver grundforskning

På Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet ser de videnskabelige medarbejdere også frem til det fremtidige samarbejde. Institutleder Klaus Lønne Ingvarsen fra Institut for Husdyrbiologi og -sundhed advarer mod at overdrive forskellene mellem enhederne på det kommende Aarhus Faculty of Science and Technology.

– På mit institut driver vi forskning med stort F. Derudover har vi samtidig undervisning og nogle interessante myndighedsopgaver. Vi er ikke nødvendigvis så forskellige fra det ”gamle” naturvidenskab. Vi skal bare lære hinanden bedre at kende, siger han.

Seniorbiolog Peter Wind fra DMU er af samme mening.

– Man skal huske, at vi også laver grundforskning. Det er jo det, vi baserer vores rådgivning på. Uden grundforskning var vores rådgivning nul og niks.

Forskellen ligger i ansættelsen

Ifølge forskerne fra DMU og DJF er det altså ikke forskningen, der adskiller de sammenbragte fami-

liemedlemmer på det kommende Aarhus Faculty of Science and Technology. De store forskelle ligger i enhedernes forskellige økonomi og ansættelsesforhold, mener Klaus Lønne Ingvarsen. Erik Østergaard Jensen, institutleder på Molekylærbiologisk Institut, er enig i, at den store udfordring ligger her.

– Det Naturvidenskabelige Fakultet har mange tidsbegrænsede VIP’er, hvor de fleste VIP’er på DJF er fastansatte, selvom de er eksternt finansierede. Det vil give nogle fantastiske udfordringer, specielt hvis f.eks. Landbrugsministeriet eller Miljøministeriet begynder at trække på dens bevillinger. Så vil der være to meget ulige dele af det nye fakultet – en sektion, som kommer med basismidler givet af Forskningsministeriet, som der trods alt er en vis forudsigelighed i, og så midler, som er mere i udbud, siger han.

Fysisk tæthed

For at få samarbejdet i gang på det kommende hovedområde siger flere medarbejdere fra Det Naturvidenskabelige Fakultet, at den fysiske

nærhed er central.

– Det er ekstremt vigtigt, at vi fysisk kommer lidt tættere på hinanden. Ideerne opstår, når man mødes. Skal man f.eks. lave uddannelser sammen, er det alt andet lige nemmere at gå over på den anden side af gaden, lyder det fra Erik Østergaard Jensen.

Det er Johan P. Hansen enig i.

– En af grundene til, at vi har et meget anerkendt naturvidenskabeligt miljø i Århus, er, at vi sidder tæt på hinanden.

Peter Wind, der sidder på DMU’s afdeling på Kalø, er ikke enig i, at den geografiske placering er afgørende. Selv sidder han relativt tæt på de nye kolleger i Århus, men heller ikke for DMU’s afdeling i Roskilde ser han problemer.

– Så længe vi har elektroniske kommunikationsmidler, ser jeg det ikke som noget problem, at vi ikke sidder tæt på hinanden. Vi kan f.eks. holde videomøder. Det er vi vant til på DMU, siger han. ■

Efter sommerferien begynder processen med den indre organisering, og TAP'ernes tillidsfolk udtrykte blandt andet bekymring for, om det vil medføre flytning og evt. nedskæring af personale. Her er det Hanne Merete Nielsen fra DJF i Foulum, der appellerer til, at TAP'erne bliver inddraget og hørt i processen.

Husk nu TAP'erne!

Tillidsrepræsentanter for det tekniske og administrative personale opfordrer TAP'er til at blande sig i den kommende proces – og ledelsen til at tage dem med på råd.

Af Bjørg Tulinus

btu@adm.au.dk

Der var både udtalt bekymring, men også stort gåpåmod, da knap 40 tillidsrepræsentanter for det tekniske og administrative personale fra hele Aarhus Universitet var samlet til fællesmøde dagen efter rektors sommertale.

Mødet var indkaldt af TAP'ernes fællestillidsrepræsentant Aase Pedersen for at give tillidsfolkene mulighed for at drøfte bestyrelsens beslutning om det fremtidige AU, og hvad den vil betyde for det tekniske og administrative personale.

Universitetets direktør Jørgen Jørgensen og vicedirektør for AU HR Louise Gade var også inviteret med for at fortælle om fremtidsplanerne og for at svare på spørgsmål fra salen.

Flere af tillidsfolkene spurgte direkte til, hvordan deres medlemmer kan få indflydelse i den proces, der nu kommer til at foregå, hvor det jo handler om den indre organisering på både institut- og administrationsniveau, og derfor i høj grad kommer til at berøre TAP'erne.

– Der bliver hele tiden talt om dekaner, institutledere og VIP'er i det hele taget i den her proces. Men der er altså også TAP'er, og det ville være rigtig dejligt, hvis vi nu bliver inddraget. Vi skal jo bygge det her i fællesskab, for

vi skal "bo" sammen i hverdagen, som Bertha Beck Mortensen, tillidsrepræsentant (TR) for laboranterne på SUN og NAT, formulerede det.

Frygter for jobbet

Flere af tillidsfolkene oplever også, at deres kolleger er bekymrede for forandringerne og ikke mindst de steder, hvor TAP'erne har oplevet nedskæringer.

– Jeg oplever, laboranterne hos os er mere utrygge, sagde Hanne Merete Nielsen, der er fællestillidsrepræsentant for HK laboranterne på DJF i Foulum.

– Vi har været ramt af fyringer i år, og derfor er folk usikre. Der står jo højt og tydeligt i personalepolitikken, at vi skal gøre alt for at fastholde gode medarbejdere, men her var der blandt andet tale om meget dygtige folk med mere end 20 års erfaring, som røg ud. Og så snart de var ude af døren, var mange ansat i nye jobs på AU igen. Hvorfor skulle de så ud-sættes for en fyring, som ikke var nødvendig?

Også tillidsfolkene på DMU i Roskilde kunne fortælle om utrygge medarbejdere. I beslutningen om det fremtidige AU hedder det, at både campus i Århus og Emdrup skal

udbygges, men Roskilde er ikke nævnt.

– Rigtig mange af vores folk kan ikke rykke til Emdrup. De bor i forvejen et godt stykke fra Roskilde og vil få en transport på op mod tre timer hver vej, fortalte TR Line Clemmensen.

– Vi oplever, at vi bare bliver brugt som brikker i et spil – men opgaven må vel være at skabe en løsning, der er god for alle. Hvis man holder fast i, at vi skal til Emdrup, ja, så risikerer universitetet at miste 20-30 procent af vores dygtige medarbejdere – og det er vel ikke godt for en virksomhed, lød hendes spørgsmål til universitetets direktør Jørgen Jørgensen.

Direktøren erkendte, at det er et problem, at universitetet risikerer at miste gode folk, men han henviste til, at det især er spørgsmålet om stedets størrelse, eller den kritiske masse, der har været afgørende for at styrke nogle steder og dermed lukke ned andre steder.

– Det er jo ikke noget, vi gør for sjov. Der er gode argumenter bag den her beslutning, og gennem mine 30 år i sundhedsvæsenet har jeg været med til den her slags omlægninger mange gange. På kort sigt kan det gøre rigtig ondt, og det er meget trist for dem, der ikke kan rykke med, men de, der kommer med, bliver næsten altid glade for skiftet. For nu bliver de en del af et levedygtigt område i stedet for at være en del af et meget lille miljø, sagde Jørgen Jørgensen.

Bland jer!

Tillidsrepræsentanterne vil opfordre deres kolleger til at blande sig i debatten om den fremtidige struktur, både på institut-, fakultets- og administrationsniveau. Og mange udtrykte klart, at forandringsprocessen for dem

at se først for alvor går i gang nu.

– I virkeligheden er der jo kun taget en overordnet beslutning om, at der skal være fire hovedområder i stedet for ni. Alt det andet er sparket til hjørne, så vi er faktisk i en endnu mere flydende situation nu, end vi har været før, sagde Jens Winther, der er fællestillidsrepræsentant for it-medarbejderne.

Han udtalte frygt for, at der efter sommerferien vil komme en massiv kamp på institutniveau om, hvem der skal slås sammen med hvem, og han forudser, at de nye store institutter risikerer at få en sådan størrelse, at de næsten bliver en ny slags hovedområder.

– Så i stedet for fire hovedområder, ja, så står vi pludselig med 30 – og så bliver det spændende at se, hvordan de tekniske og administrative lag skal fordeles. Vi kan lige så godt indrømme, at vi er en slags forsøgskaniner, men vi skal selvfølgelig nok forholde os positivt til hele processen, sagde han.

Den udmelding fik fællestillidsrepræsentant Aase Pedersen til at opfordre alle tillidsfolkene til aktivt at gå ind i efterårets arbejdsgrupper og analysearbejde om den indre organisering på både institut- og administrationsniveau.

– Prøv at finde ud af, hvordan I kan blande jer, og opfordr jeres medlemmer til det samme, sagde hun.

– Nu har vi muligheden for at tage ledelsen på ordet med hensyn til, at dette ikke er en spareplan, men en proces, der handler om at gøre os til super-TAP'er med den efter- og videreuddannelse, det måtte kræve, så vi i endnu højere grad kan støtte op om universitetets kerneydelser, som er forskning og uddannelse. ■

Debat

Har du et synspunkt eller en kommentar, så bland dig i debatten
– send en mail til univers@au.dk
Se deadlines for debatindlæg på www.au.dk/univers/deadline

Dialogen er ikke spildt

Teologi og videnskab

Af Helge Kragh

Professor, dr. scient, Institut for Videnskabsteologi

Hvis humanister har fordomme om teologi, sådan som hævdet i *UNIvers* af 14. juni, kan det måske skyldes, at de humanistiske og teologiske områder trods alt har en del til fælles, f.eks. hvad angår deres videnskabelige tilgange og metoder. Derimod har moderne naturvidenskab næsten intet til fælles med teologi, hvorfor der er meget lidt at være uenige om og meget lidt at have fordomme om. Det er ikke mit indtryk, at der blandt forskere og lærere i naturvidenskab findes udbredte fordomme om teologi, snarere en vis ligegyldighed og måske en vis undren over teologis status som videnskab og universitetsfag. (I så fald er denne undren ikke begrænset til teologi.)

Som videnskabshistoriker har jeg med interesse i det historiske forhold mellem tro og viden ofte holdt foredrag for eller deltaget i diskussioner med teologer, præster og kirkelige kredse. Uden at ville det bliver jeg i disse sammenhænge opfattet som repræsentant for naturvidenskaben, hvilket jeg bliver nødt til at finde mig i. Møderne har næsten altid været problemløse, ofte lærerige og sjældent præget af konfrontationer. Mit generelle indtryk er, at mange teologer er ægte interesseret i at vide noget om naturvidenskaben, snarere end at ville konfrontere den med troen eller bruge den apologetisk.

Forum Teologi Naturvidenskab, et 30-årigt, tværfagligt diskussionsforum på Aarhus Universitet, har til formål at belyse og diskutere nogle af de områder, der kan være af interesse for både teologer og naturforskere. Disse områder er naturligvis begrænsede, men de findes og er af både historisk og aktuel betydning. Forums aktiviteter manifesterer sig bl.a. i foredragsrækker om emner, der i indhold og perspektiv spænder ganske vidt. Her i foråret arrangerede vi således i Fysisk Auditorium en række meget velbesøgte foredrag om forholdet mellem matematik og teologi.

Efter i en årrække at have været med i Forum Teologi Naturvidenskab er det svært for mig at se, hvorfor teologiske og religiøse problemstillinger skulle være specielt problematiske i forhold til naturvidenskab eller andre universitetsfag. Bevares, teologer tænker meget anderledes end kemikere og astronomer, men det er der jo gode grunde til. Det afgørende er efter min mening, at lige som teologien kan lære noget af naturvidenskaben, så kan naturvidenskaben på enkelte områder lære noget af teologien, f.eks. når det drejer sig om visse grænseproblemer og -begreber samt om den bredere fortolkning af naturvidenskabelige teorier. Selv om dialogen ikke giver sig konkrete udslag, er den ikke spildt. På det overordnede plan medvirker den til et større perspektiv og en større åbenhed over for andre fagtraditioner samt til en bedre forståelse af forholdet mellem troen og de forskellige vidensformer, der er repræsenteret på universitetet. Og så er dialogen et effektivt redskab til at undgå uberettigede fordomme, hvilket i sig selv er værdifuldt. ■

Foto: Jesper Røis/AU-foto

Vi er ikke så mærkelige endda

Teologi og videnskab

Af Anders-Christian Jacobsen

Lektor, Afdeling for Systematisk Teologi

Ansatte på det nuværende humanistiske Fakultet udtaler i *UNIvers* den 14. juni deres bekymring for teologiens fremtid på det nye stor-fakultet for kulturvidenskab. Humanisterne betragter teologerne som nogle sære størrelser, der ikke hører hjemme på et universitet. Ole Morsing fra Institut for Filosofi og Idéhistorie vil dog gerne arbejde sammen med teologer, fordi "deres forskning har afsat i dogmatik og ikke traditionel videnskab" ... Af samme grund vil mange andre humanister ifølge Morsing ikke arbejde sammen med teologer. Det forekommer mig, som er teolog og endda dogmatiker, at Morsings syn på universitetsteologi og universitetsteologer er noget uoplyst.

Jeg ved ikke præcist, hvad Morsing mener med "dogmatisk" og "traditionel videnskabelig". Jeg formoder, at han som så mange andre mener, at teologi er ikke-videnskabelig, fordi teologien studerer Gud – et objekt, der ikke lader sig gribe med normale forståelseskategorier. Denne forestilling om teologi er før-moderne og hører midaldertiden til. Dengang mente man også at kunne bevise Guds eksistens. Det er der ikke længere mange teologer, der forsøger.

Videnskabelig teologis objekt er ikke Gud, men menneskers tale om den kristne Gud, menneskers forestillinger om Gud osv. Dermed er teologiens objekt af samme karakter som de fleste humanistiske fags, ja, endda som en del samfundsvidenskabelige og naturvidenskabelige fags. Metoderne

er også de samme: En stor del af det teologiske arbejde er historisk: Hvordan har mennesker ytret sig om den kristne Gud gennem historien? En anden del af det teologiske arbejde er af filologisk og litterær karakter: Hvilke litterære udtryksformer har kristne benyttet sig af, når de formulerede sig om Gud? Et tredje element i det teologiske arbejde er systematisk. Under dette felt hører dogmatikken. Her er spørgsmålet, hvordan man bedst udtrykker kristendommen som en gyldig livsform for nutidens mennesker.

Ole Morsing og andre vil muligvis sige: "Tænkte vi det ikke nok! Teologer arbejder normativt. De udtaler sig om, hvad der er gyldigt, bedst, sandt osv.". Ja, det gør teologer og især de systematiske og dogmatiske af slagsen. Men det gør humanister, samfundsvidenskabsfolk og andre forskere også. Litteraturforskere beskriver ikke blot litterære tekster, men diskuterer også teksternes kvalitet. Kunsthistorikere beskriver ikke blot kunstværket, men drøfter også, om det er godt og vellykket. Lægen lærer ikke blot, hvor blindtarmen sidder, og hvordan kniven ser ud, men også hvordan han bedst udfører en vellykket operation. Min pointe er, at mange fag inkluderer normative aspekter. Det er ikke noget særligt for teologien.

Det afgørende er, hvordan man forholder sig til sit fags normative aspekter. Hvis man går ud fra på forhånd fastlagte og ufravigelige normer, er der ikke tale om fri og videnskabelig forskning. Hvis man f.eks. siger, at sandheden om den kristne Gud er sådan og sådan, og at den teologiske forsker ikke må nå til resultater, der

strider mod dette, så er teologi "dogmatisk" på den før-moderne måde og kan ikke regnes som videnskabelig. Det samme ville imidlertid være tilfældet, hvis kunsthistorikeren alene arbejdede ud fra faste normer for, hvordan et billede skal se ud. Jeg er klar over, at der også nu findes former for teologi, der arbejder ud fra på forhånd fastlagte normer, f.eks. at forstå *Bibelen* som Guds ord og ikke som menneskers ord om Gud. Sådanne former for teologi er imidlertid ikke videnskabelige i moderne forstand og bør derfor ikke drives på universitetet, men f.eks. på folkekirkens egne institutioner. Humanisterne kan således roligt arbejde sammen med universitetsteologerne. Vi er ikke så mærkelige endda. ■

SVAR:

Værdier frem

Personalepolitik

Af Louise Gade

Vicedirektør for AU HR,

formand for Forhandlingsudvalget

Professor, dr.phil. Niels Ole Finne-mann har engageret sig i den netop gennemførte høring af Aarhus Universitets første fælles personalepolitik efter fusionerne i 2007. Det er meget prisværdigt, at professor Finnemann vil bidrage med sine betragtninger. Betragtningerne vil på lige fod med alle øvrige høringssvar indgå i Forhandlingsudvalgets arbejde med en ny personalepolitik. Indlægget fra profes-

Personalepolitik på forskningsfabrikken?

Værdier

Af Niels Ole Finnemann

Professor, dr. phil., leder af Center for Internetforskning,
Institut for Informations- og Medievidenskab

Sideløbende med universitetets store strategiproces har man i foråret været i gang med at udarbejde en personalepolitik. Det sidste er gået stille for sig, og det er mit indtryk, at en del mener, at det udspil, der cirkulerer, er et overflødigt dokument af almindeligheder. Jeg opfatter det snarere som et problematisk dokument, der indeholder nogle betænkelige værdimål godt gemt i en byge af abstrakt retorik. Her er mine fem vigtigste kritikpunkter:

1. Det rundsendte oplæg bærer præg af at være skrevet af efter en – lettere forældet – virksomheds- eller firmamodel, der ikke matcher en forskningsinstitution, som gerne vil være eliteuniversitet. Prøv at indsætte et hæderkronet gammelt firmanavn i teksten i stedet for AU eller ”organisationen”. ”Det er vigtigt”, hedder det f.eks. et sted, ”at vi optræder med korpssånd”. Det lyder som gamle dages ØK eller A.P. Møller.

Det er rigtigt, at universitetsloven foreskriver en topstyret ledelsesform, der er modelleret efter forrige århundredes industrisamfund. Men det behøver man vel ikke ligefrem at forstærke i dag, hvor man i andre dele af samfundet i stigende grad udvikler mere netværksbaserede og medinddragende organisationsformer, der lægger vægt på selvstændighed frem for korpسمentalitet.

Det gør man bl.a., fordi det er bedre, hvis man vil fremme omstillings- og udviklingsprocesser af den slags, der ellers hele tiden tales om i dokumentet.

Det er måske også meget sigende, at der tales om at blive ”en stærk og resultatskabende organisation”. Man får næsten det indtryk, at det er organisationen som hele, der skaber universitetets resultater, som om vi alle sammen f.eks. har del i kvaliteten af den nanoforskning, der drives på stedet. Takker, men det er virkelig alt for meget.

Frasen om den stærke og resultatskabende

organisation er en udvendig retorik, der bygger på illusionen om, at man på et universitet styrer mod et og samme mål. Sandheden er forhåbentlig, at vi som forskere især styrer i forhold til den internationale forskningsudvikling på vore respektive fagområder, ganske uanset hvad man gør andre steder på universitetet. First things first, tak.

2. Oplægget mangler til gengæld enhver henvisning til den helt overordnede værdi for en institution, der også vil være eliteuniversitet, nemlig den uindskrænkede forskningsfrihed. Eller hvis det er for vildt, så giv os i hvert fald en definition af forskningsfriheden, som den fortolkes af institutionen. Det er ikke nok med udenomssnak om samarbejde mellem grundforskning, strategisk forskning og anvendt forskning. Al respekt for samarbejde. Gerne mere. Men enten er der fri forskning, eller også er der ikke.

3. Der mangler en tydelig markering af, at det for forskerne er helt afgørende, at de er forankret og aktive i de internationale forskningsmiljøer, og at den faglige identitet er ligeværdig med eller snarere bør være overordnet den institutionelle. Oplægget bærer præg af et ”loyalitetskrav”, der strider mod forskningens grundbetingelse: at være principielt hensynsløs også over for den til enhver tid gældende politiske korrekthed, den gode tone og den herskende smag og hensynet til de venlige kollegaer. Måske er det også uheldigt at betone kravet om institutionel korpسمentalitet, når vi skal tiltrække udenlandske forskere, ligesom det let kommer til at modvirke, at yngre forskere søger ud i verden. Jeg ved godt, det ikke er hensigten, men teksten taler sit eget sprog.

4. Oplægget tydeliggør ikke, at universitetsledelse er noget andet end virksomhedsledelse. Ingen universitetsledelse kan have fingeren på pulsen på alle institutionens forskningsområder (og såmænd heller ikke undervisningsområder).

Mens det giver god mening at tro, at f.eks. NOVOs ledelse kan samle det strategiske over-

blik både på virksomhedens forsknings- og forretningsområder, der trods alt er begrænsede niches, kan det naturligvis ikke gælde for en universitetsledelse – slet ikke i en verden, hvor forskningen udvikler sig med en ikke før kendt hastighed, og hvor der produceres stadig mere differentieret og kompleks viden. Jeg foreslår, at bestyrelse og rektorat pålægger sig selv at besøge samtlige institutter og centre for at få et ægte førstehåndsforedrag om den aktuelle forskning. Når de har gennemført en runde, kan de roligt begynde forfra for at få et indtryk af den betydelige udvikling, der er foregået siden sidst. Hvis universitetet skal opfylde sine formål, må forskermiljøerne spille en større rolle, end de er tiltænkt i den nuværende universitetsmodel. På det seneste har ledelsen åbnet op for små skridt i denne retning. Der er grænser for, hvad ledelsen kan gøre, når loven er, som den er, og der vil nok gå nogle år, før det bliver politisk muligt at genetablere forskermiljøernes indflydelse på universitetets udvikling. Men personalepolitikken kunne godt pege i den retning frem for modsat.

5. Oplægget opererer med en ejendommelig forestilling om, at der findes en bestemt idealkombination af faglighed og personlighed. Det kaldes ”kompetence” i oplægget. ”Det er samspillet mellem de faglige og personlige kvalifikationer, der gør medarbejderne kompetente”, hedder det. Det er vist ikke lige den betydning, der er skrevet ind i alle de mange studieordningers kompetencebeskrivelser. Man må også spørge, om det gælder ethvert samspil, eller om det er nogle bestemte idealtyper, man har i tankerne? Det sidste synes at være tilfældet, for ellers har udsagnet jo ingen mening. Det hedder da også, at på Aarhus Universitet er vi alle sammen lutter sådanne idealtyper ”med høj faglig standard”, ”der værdsætter både ener og fællesskab”, ”har blik for komplementære kompetencer”, ”har evne til at anvende hinandens kompetencer” (har eneren mon også den kompetence?) og på nye måder (??). Vi skaber alle sammen ”synlige, konkrete resultater” (selv om meget forskning i dag foregår på et niveau, der ikke lige kan

opfattes med det blotte øje). Vi ”arbejder godt sammen med andre” osv. osv. Det er langt ude – og under ethvert fagligt lavmål – hvad enhver kan overbevise sig om ved at studere forskerpersonligheder gennem tiderne.

Man kan diskutere, om det er et helt meningsløst og useriøst papir, der ikke kan skade nogen, eller om det netop er skadeligt med et sådant papir, der i sidste ende lægger op til, at medarbejderne bliver vurderet på, hvor godt vi indfrier de idealtypiske adfærdsnormer i ledelsens øjne – hvor stort smilet er, om man vil. Måske man også skulle tænke over, hvad der sker med almindelige høflige omgangsformer, når de forvandles fra at være indre personlige værdier og omskrives til ydre, ledelsesdefinerede, normative krav? Man beder om et hykleri og rygklapperi uden lige. Når man tilhører min generation, er det nærliggende at tænke på Lysenko, der behagede Stalin med gyldne, men falske løfter, og homo sovjeticus – idealmennesket. For andre er det måske snarere et ekko fra 1980’erne, hvor man talte om den japanske loyalitetsmodel som fremtidens? Måske er det blot et ekko fra Singapore, der er blevet så omtalt på det seneste? Eller er det kinasko, vi nu skal have på?

Apropos: jeg så i avisen:, at Aarhus Universitet skal være hjemsted for det danske universitetssamarbejde med Kina. Da der som bekendt ikke er ytringsfrihed i Kina, rejser det uvægerligt spørgsmålet om, hvordan man vil sikre forskningsfriheden i dette samarbejde. Kan der være forskningsfrihed i et land uden ytringsfrihed? Selvfølgelig ikke. I sidste ende er spørgsmålet vel, hvad der egentlig er tilbage af Vestens kerneideer, hvis universiteterne opgiver forskningsfriheden? Kan forskningsfriheden mon overleve, når ordet er blevet væk? Google kom til kort og trak sig ud. Man kunne ikke være i Kina uden at gøre ondt, uden at tryne ytringsfriheden. Who’s next? ■

legiale relationer og den kollegiale adfærd) og ikke kun ledelsen, som har ansvar for og afgørende betydning for trivslen.

Den værdibaserede personalepolitik forsøger netop at adressere APV’ens signaler samtidig med, at den forsøger at adressere signalerne i Aarhus Universitets strategi ”Kvalitet og mangfoldighed”, som bl.a. lægger vægt på en sammenhængende organisation og ledelse samt tværfaglighed.

Tværfaglighed eller interdisciplinaritet, som spiller en vigtig rolle i den faglige udviklingsproces, fordrer naturligvis stor faglig kompetence, men også evnen til at samarbejde, som er en personlig kompetence ganske som anført i personalepolitikken.

Hen over sommeren vil Forhandlingsudvalget følge op på de afgivne høringssvar. Har professor Finnemann eller andre forslag til det konkrete indhold i politikken, modtages de gerne. ■

for regelstyring

sor Finnemann giver imidlertid anledning til at belyse arbejdet med personalepolitikken yderligere med en række oplysninger for at imødegå eventuelle misforståelser.

Siden fusionerne i 2007 har Aarhus Universitet ikke haft en fælles personalepolitik, men fem forskellige personalepolitikker. Al erfaring fra fusioner viser, at noget af det vigtigste at få på plads er en fælles personalepolitik.

De hidtidige fem personalepolitikker spænder fra værdibaserede rammer til meget regelsættende politikker.

Oplægget til værdibaseret personalepolitik er udarbejdet af et under HSU nedsat forhandlingsudvalg bestående af VIP’er og TAP’er, af medarbejdere og ledere.

ganisationen Aarhus Universitet.

Personalepolitikken bygger imidlertid på præmisserne om forskningsfrihed og ytringsfrihed.

Personalepolitikkens formål er at understøtte trivslen og dermed fremme medarbejdernes mulighed for at yde deres bedste i deres arbejde på AU. Den i maj 2009 offentliggjorte APV for det psykiske arbejdsmiljø viste, at AU generelt har et godt arbejdsmiljø, men også at vi har god plads til forbedringer på nogle centrale områder af betydning for medarbejdernes trivsel. Der var signaler om mangel på synlig ledelse, mangel på anerkendelse, stress, ensomhed og mobning. Signaler, der skal handles på, men som der kun kan handles på, ved at vi kollegialt ændrer adfærd over for hinanden.

Personalepolitikken bygger netop på en antagelse om, at det er medarbejderne (de kol-

Tværfaglig forskning i hukommelse

Forskning i selvbiografisk hukommelse er et område i eksplosiv vækst. Og forskningen må nødvendigvis foregå på tværfaglige præmisser, hvis vi skal forstå et så komplekst emne som hukommelse, siger en af verdens førende hjerneforskere, der for nylig var i Århus.

Af Hans Plauborg

hhp@adm.au.dk

Roberto Cabeza er en af de forskere i verden, der ved mest om, hvad der sker i hjernen, når vi bruger vores hukommelse. Han og hans hold på CabezaLab på Duke University i USA har kørt utallige personer gennem hjernescan-nere for at undersøge, hvordan de neurale netværk i den knap halvanden kilo tunge fedtmasse fungerer i forhold til menneskelig hukommelse. På den måde har den argen-tinskfødte hjerneforsker bl.a. fundet ud af, at ældre menneskers hjerne er bedre til at filtrere ubehagelige, oplevelser, erfaringer og billeder end yngre menneskers hjerner. De lagrer sig simpelthen ikke i hukommelsen på samme måde som hos yngre mennesker.

Stor vækst i hukommelsesforskning

Midt i juni var Alberto Cabeza en af hoved-talerne ved en stor international conference

på Aarhus Universitet, hvor eliten af forskere inden for området selvbiografisk hukommelsesforskning var samlet. Selvbiografisk hukommelse kan defineres som det neuro-kognitive system af hjerne og bevidsthed, der er aktivt, når vi i tankerne genkalder os vores personlige fortid. Og netop den forskning står med Center on Autobiographical Memory Research (CON AMORE) særdeles stærkt på Aarhus Universitet. Universitetet modtog i januar 42 millioner kroner af Danmarks Grundforskningsfond til forskning på området.

– Alberto Cabeza, *studiet af selvbiografisk hukommelse er et forskningsområde i eksplosiv vækst. Hvad er forklaringen?*

– Indtil for få år siden var der en vis modstand – i hvert fald blandt kliniske hjerneforskere – mod at forske i noget så komplekst og uhåndterligt som hukommelse. Men kombinationen af stadig bedre hjernescanere og fremvæksten af en meget bred forskningsinteresse i emnet har løftet området meget.

En anden grund til væksten i hukommelsesforskningen er ifølge Cabeza dens mange praktiske implikationer f.eks. for forståelsen af Alzheimers sygdom og en lidelse som post-traumatisk stresssyndrom (PTSD). Det er med andre ord et forskningsfelt, der berører både sociale og sundhedsmæssige problematikker, og derfor har forskningsområdet også lettere ved at skaffe finansiering end mange andre, mener Roberto Cabeza.

Nødvendigt med tværfaglighed

At forskning i selvbiografisk hukommelse i sandhed er en tværvidenskabelig aktivitet, var deltagerlisten på Århus-konferencen et klart vidnesbyrd om. Her var forskere med baggrund i så forskellige fag som psykologi, medicin, naturvidenskab, samfundsvidenskab og litteratur.

– Det er noget af det mest spændende ved at være engageret i det her forskningsområde. Jeg er blevet overbevist om, at en tværfaglig tilgang er helt nødvendig for at blive klogere på et så mangefacetteret emne som menneskelig hukommelse, indrømmer Roberto Cabeza, der som hjerneforsker i flere år udelukkende studerede det, han kalder ”laboratoriehukommelse” – herunder den såkaldte procedurale hukommelse, som er den hukommelse, der er involveret, når vi gør bestemte ting. Selvbiografisk hukommelse handler derimod om, hvordan folk husker og genkalder sig den personlige fortid i den ”virkelige” verden, og vedrører dermed også vanskelige psykologiske og filosofiske begreber som ”identiteten” og ”selvet”. Og det er i virkeligheden den hukommelse, som er den mest interessante at forstå, mener han.

Selvet eksisterer

– Kan man som hjerneforsker med en naturvidenskabelig baggrund overhovedet forbinde noget med et så vagt begreb som det menneskelige selv?

– Ja. Selvet er en konstruktion, vi bliver

nødt til at forudsætte, selv om vi ikke helt ved, hvad det betyder. Vi kan ikke se selvet i en hjernescaner, men vi kan se, at der er områder i hjernen, som systematisk er aktiveret i bearbejdelse af information, som på en eller anden måde omfatter identitets- og selvopfattelsen. En af de store diskussioner inden for forskningen lige nu er, om der er ét system i hjernen for det menneskelige selv, eller om det giver mere mening af tale om flere systemer, siger Roberto Cabeza.

Grundforskningscenteret CON AMORE på Aarhus Universitet er ifølge Cabeza det eneste sted i verden, hvor man har så stort fokus på den særlige selvbiografiske hukommelse.

– Der er et unikt miljø her i Århus, og jeg ret sikker på, at der vil komme flere nye forskningsresultater herfra i løbet af de næste år, spår Roberto Cabeza. ■

Roberto Cabeza, hjerneforsker

Foto: Rort Lavo Paaske/AU-foto

Ny visionsplan for Aarhus Universitet

På det samme møde, hvor bestyrelsen nikkede til første del af den faglige udviklingsproces, sagde de også ja til en revideret plan for udbygningen af Aarhus Universitet. Universitetet får brug for at blive mellem 200.000 og næsten 500.000 kvadratmeter større i de næste knap 20 år.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

I de næste 20 år bør Aarhus Universitet måske overveje at uddele byggepladshjelme og sikkerhedssko til alle nye studerende.

I hvert fald står universitetet over for en nærmest historisk udvidelse af arealet, viser den netop vedtagne visionsplan for fremtidens fysiske udbygning – hvis altså kvadratmeterne skal følge med behovet for forskning og uddannelse.

– De fysiske rammer må ikke diktere forskningen. Det skal være omvendt. Derfor var det

oplagt, at vi i forbindelse med udviklingsprocessen også reviderede planen for, hvordan universitetet skal udbygges i de kommende år, siger rektor Lauritz B. Holm-Nielsen.

Handelshøjskolen flytter måske

Et af de nye elementer i visionsplanen er netop, at den faglige udviklingsproces i høj grad får indflydelse på, hvor murstenene skal placeres. Planen lægger f.eks. op til, at de dele af de fire kommende hovedområder, som hører hjemme i Århus, så vidt muligt samles i hver deres del af campus-området. Det betyder også, at Handelshøjskolen, som jo bliver en del

af det kommende Aarhus School of Business and Social Sciences, måske skal flytte op til resten af den samfundsvidenskabelige familie i den nordøstlige del af Universitetsparken.

– Vi snakker i det lange perspektiv nu, men på sigt skal Handelshøjskolen måske flytte ud af lokalerne på Fuglesangs Allé og rykke tættere på resten af det kommende hovedområde. Dermed bliver der nogle rigtig gode faciliteter ledige på Fuglesangs Allé, men hvordan vi udnytter den situation, er det endnu for tidligt at melde ud om, siger Lauritz B. Holm-Nielsen. ■

VISIONSPLAN 2010-2028

Visionsplanen arbejder med to scenarier for det kommende lokalebehov – alt efter, hvordan væksten bliver i uddannelse, forskning og myndighedsbetjening. I det mest pessimistiske scenarium får universitetet brug for 207.000 ekstra kvadratmeter i 2028, mens der i bedste fald kan blive brug for op imod 480.000 kvadratmeter.

Universitetet har primært mulighed for at udvide ved at bygge på grunden på hjørnet af Nordre Ringgade og Randersvej – også kendt som Lille Barnow-grunden – og ved at overtage kommunehospitalets nuværende bygninger, når hele Århus Sygehus efterhånden flytter til Skejby.

Fra Århus til Mælkevejen

Kepler-satellitten opdager flere og flere planeter i Mælkevejen. Rumforskere fra hele verden diskuterer satellittens målinger til stor konference på Aarhus Universitet.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

Florida den 7. marts 2009. Omkring midnat samles en gruppe forventningsfulde forskere i et øde område nær kysten. De hyggesnakker, mens de holder øje med en stor raket, der står et par kilometer væk. Så sker det. En gigantisk eksplosion oplyser den lune forårsaften og presser raketten op i luften med høj fart. Med sig har den en satellit, der de kommende mange år skal vise os fjerne egne af universet. Blandt de begejstrede forskere på NASAs opsendelsessted står en lille flok forskere fra Aarhus Universitet, heriblandt lektor Hans Kjeldsen fra Institut for Fysik og Astronomi.

– Det var en fantastisk oplevelse at se raketten blive skudt af sted. Vi havde jo arbejdet på Kepler-satellitten i årevis, fortæller han.

Satellitten er programmeret til at tage billeder af fjerntliggende dele af Mælkevejen. Forståelsen af stjernerne er Århus-forskernes hovedindsats i det store Kepler-projekt, der ud over NASA involverer forskere fra hele verden. Forskere, der i juni måned mødtes på Aarhus Universitet til en stor konference for at diskutere de foreløbige resultater af Kepler-satellittens målinger.

Fokus på stjernerne

Kepler-satellitten har indtil videre lokaliseret 23 millioner stjerner. Heraf har forskerne fundet de 150.000, der minder mest om vores egen sol. Og der kredser masser af planeter rundt om dem, fortæller Hans Kjeldsen. Det kan man se ved at undersøge stjernernes lysstyrke på Kepler-satellittens billeder.

– Hvis en stjernes lysstyrke falder med jævne mellemrum, f.eks. en gang om måneden, kan det være en planet, der kommer ind og skygger for lyset, forklarer han.

Århus-forskernes hovedfokus ligger på stjernernes udvikling og i særlig grad de såkaldte stjerneskaelv. Her er Kepler-satellittens opdagelser intet mindre end revolutionerende, fortæller Hans Kjeldsen.

– Jeg har arbejdet med stjerner i 20 år, men først nu kommer vi til præcist at forstå, hvad de består af, og hvordan de udvikler sig, siger Hans Kjeldsen.

Han er samtidig overbevist om, at forskerne igen bliver overraskede over naturens indretning. Deres ideer om universet bygger på deres forståelse af fysikken, men når videnskabsfolkene ser nye områder af verdensrummet, finder de ting, de slet ikke havde forestillet sig.

Foto: NASA

Kepler-satellitten, der vejer omkring et ton, blev sendt i kredsløb om solen i marts 2009. Den flytter sig hele tiden længere væk fra solen og befinder sig nu ca. 15 millioner kilometer væk. Det er ca. 50 gange længere væk end månen. Satellittens signaler indfanges af kæmpeantenner i USA og sendes videre til Aarhus Universitet, hvor astronomer analyserer data.

– Stjernerne udvikler sig anderledes, end vi troede, og der er planeter i baner, som vi slet ikke havde drømt om fandtes. Der findes meget elipseformede baner og baner meget tæt på moderstjernen. Der findes gas-planeter, lava-planeter og klippe-planeter. Naturen er meget mere kompleks og variabel, end vi forestiller os, siger han.

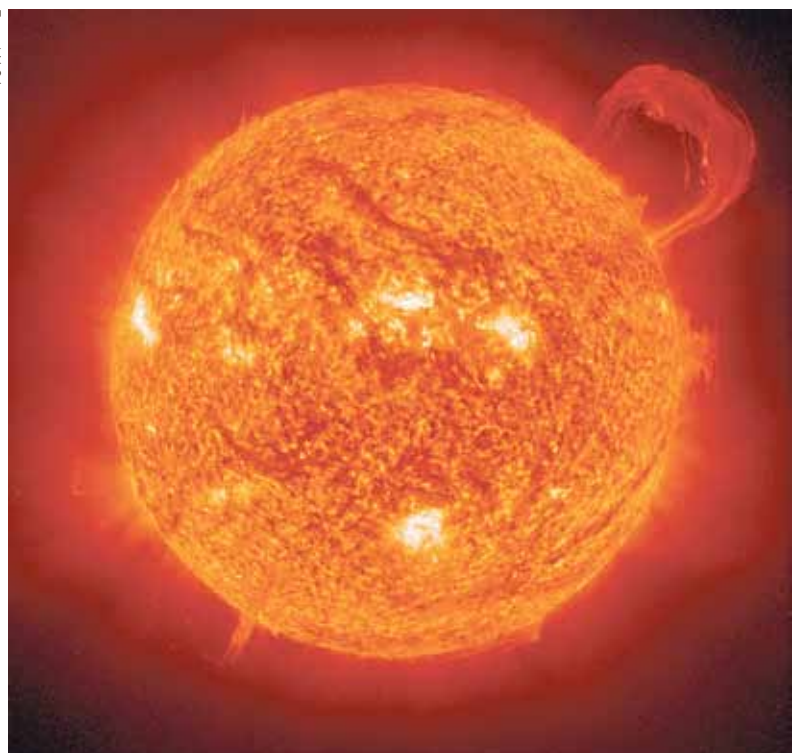
Liv på andre planeter

Det helt store spørgsmål er, om der er liv på de nyopdagede planeter, der kredser rundt om stjernerne. Det kan Kepler-satellitten ikke give os svar på. Alligevel diskuterer forskerne flittigt muligheden for at finde liv i universet, og det amerikanske SETI Institute (Search for

Extraterrestrial Intelligence) er også tilknyttet projektet. De er meget interesserede i at vide, hvor mange jordklodelignende planeter der findes i vores solsystem. Næste skridt bliver at rette teleskoper mod nogle af disse planeter.

– Livet er opstået på vores planet, fordi der er vand, kulstof og den rette temperatur. Hvis vi kan finde lignende planeter, vil det give os viden om vores egen oprindelse. Det vil også fortælle os noget om, hvor stabil jorden og dens økosystem er, siger Hans Kjeldsen. ■

Foto: NASA

Forskergruppen fra Aarhus Universitet koncentrerer sig i Kepler-projektet især om de såkaldte stjerneskaelv. Ud fra vibrationer på stjernens overflade kan forskerne aflæse stjernens størrelse, indre bevægelser og udvikling. Det kan igen fortælle os noget om vores egen sol og dens levetid.

FOKUS PÅ FORSKNING

UNivers fortæller en spændende, pudsigt eller vedkommende forskningshistorie.

FAKTA OM KEPLER-PROJEKTET

Efter at have tilbragt et år i rummet har NASAs Kepler-satellit nu leveret de første resultater om stjerner og planeter i Mælkevejen. Resultaterne blev diskuteret på en stor konference om rumforskning på Aarhus Universitet den 14.-18. juni. I denne forbindelse besøgte en større gruppe NASA-forskere for første gang Danmark. Knap 400 forskere fra hele verden er involveret i Kepler-projektet. 150 af dem deltog i konferencen, der også bød på foredrag for offentligheden.

Et travlt efterår

Dekaner skal ansættes, forskningsmiljøer parres og administrationer strømlines. Rektoratet løfter lidt af sløret for, hvordan den faglige udviklingsproces vil fortsætte hen over efteråret, og hvornår den enkelte medarbejder kommer nærmere en afklaring på egen situation.

Der var fuldt hus i Aulaen, så de sidste måtte stå langs væggene, da bestyrelsens beslutning om fremtidens universitet blev lagt frem.

Se eller gense rektors sommertale på www.au.dk/fu

Erik Østergaard Jensen, institutleder på Molekylærbiologisk Institut, opfordrede til, at forskerne blev taget med på råd, når administrationen skal indrettes.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

kssl@adm.au.dk

Det var mere første halvleg end dommerens endelige slutsignal.

Da bestyrelsen den 17. juni nikkede til rektoratets oplæg om fire fremtidige hovedområder i stedet for de nuværende ni og om en række overordnede rammer for fremtidens Aarhus Universitet, fløjtede de samtidig anden del af udviklingsprocessen i gang – en del, der skal løbe ind i både 2011 og 2012.

– Bestyrelsen har vedtaget en ledelsesreform, en organisatorisk reform og en økonomisk reform af Aarhus Universitet. I efteråret skal vi analysere den faglige organisering, hvordan f.eks. vores institutstruktur skal

være, så vi kan udfylde de rammer, der nu er fastlagt. Men det grundlæggende er nu på plads, siger prorektor Søren E. Frandsen.

Først viden i februar

Universitetets direktør Jørgen Jørgensen forklarer, at forandringsprocessen vil få betydning for store dele af medarbejdergruppen. I første omgang for lederne, men senere især også for en lang række administrative medarbejdere.

– Så vil den enkelte selvfølgelig spørge: Hvad skal der præcist ske med mig? Og det kan vi desværre ikke svare på i øjeblikket. Hen over efteråret skal der udarbejdes en række rapporter og oplæg om, hvordan vi skal organisere os. Det vil tage frem til februar, og på det tidspunkt kan vi så sige, hvordan organisa-

tionen skal skrues endeligt sammen. Først der vil den enkelte medarbejder endeligt vide, om hans eller hendes arbejdsopgaver ændrer sig.

Fire dekaner skal på plads

Første skridt i processen bliver at finde de dekaner, som skal lede de fire kommende hovedområder, siger rektor Lauritz B. Holm-Nielsen.

– Vi har ni dygtige hovedområdeledere i dag, om et halvt år skal vi kun have fire, så alene det nødvendiggør fire opslag. Ansøgningsfristen bliver i slutningen af august, og vi regner med at have dekanerne ansat den 1. november eller hurtigst muligt derefter, siger han.

Rektor forklarer, at flere af de nuværende ni hovedområder allerede er ved at kortlægge deres forskergruppers arbejde for bedre at

kunne identificere mulighederne for samarbejde på tværs i de kommende hovedområder – og i sidste ende finde den optimale struktur for fremtidens færre institutter, centre og schools.

Én administration

Ifølge prorektor Søren E. Frandsen skal administrationen igennem en tilsvarende kortlægningsproces i den første del af efteråret.

– Efteråret bliver delt op i to dele. Først skal alle analyserne og indsamlingen af data på plads, og en række idégrupper skal udtænke forskellige løsningsforslag. Derefter bliver de nye dekaner ansat, og de skal derefter frem mod februar 2011 stå i spidsen for at få strukturen på plads.

Det har bestyrelsen besluttet

Arbejdet med den faglige udviklingsproces er sat i gang for at gøre Aarhus Universitet endnu stærkere og for at udnytte de synergieffekter mellem universitetets mange forskningsområder, som fusionerne i 2006 og 2007 gav mulighed for, men som endnu ikke er slået helt igennem.

Bestyrelsens mål er at styrke AU's konkurrencedygtighed, så Aarhus Universitet fremover står endnu stærkere i kampen om de konkurrenceudsatte midler samt de bedste forskere og studerende.

Kernen i den nye struktur er at give bedre plads til både fleksible uddannelser og faglig dybde og samtidig i endnu højere grad gøre universitetet til et attraktivt studie- og ansættelsessted.

Bestyrelsen har i dag blandt andet besluttet at slå flere af de nuværende ni hovedområder sammen til fire nye hovedområder:

- Aarhus Faculty of Arts (Kulturvidenskab) etableres hovedsageligt ved sammenlægning af det nuværende Teologiske Fakultet, Humanistiske Fakultet, og Danmarks Pædagogiske Universitetsskole
- Aarhus Faculty of Science and Technology (Naturvidenskab og Teknologi) etableres som udgangspunkt ved sammenlægning af det nuværende Naturvidenskabelige Fakultet, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet og Danmarks Miljøundersøgelser.
- Aarhus Faculty of Health Sciences (Sundhedsvidenskab) er primært en fortsættelse

af det nuværende Sundhedsvidenskabelige Fakultet.

- Aarhus School of Business and Social Sciences (Erhverv og Samfundsvidenskab) etableres grundlæggende ved sammenlægning af det nuværende Samfundsvidenskabelige Fakultet og Handelshøjskolen.

De kommende hovedområder bliver oprettet 1. februar 2011. Indtil da skal dekanerne og de ansatte på de ni nuværende hovedområder kortlægge og diskutere, hvordan grænsedragningen mellem hovedområderne og deres institutter og centre helt præcist skal foretages.

For hvert hovedområde ansættes en dekan, der samtidig indgår i universitetsledelsen sammen med rektor, prorektor og univer-

sitetsdirektøren. Ud over at skulle lede et hovedområde skal dekanerne endvidere stå i spidsen for ét eller flere tværgående strategiske områder. Målet er at skabe en stærkere og mere sammenhængende ledelse. De fire nye dekanstillinger bliver slået op nu, og man forventer, at de ansættes til start 1. november.

Derudover er det besluttet, at der årligt afsættes en strategisk pulje på ca. 200 millioner kroner – det svarer til 3,5 procent af omsætningen – til langsigtede faglige aktiviteter.

Bestyrelsen besluttede også hurtigst muligt at samle Aarhus School of Business and Social Sciences omkring det nordøstlige hjørne af Universitetsparken og i et nyt byggeri på Lille Barnow-grunden. Desuden vil man sikre bygningsmæssige faciliteter på Katrinebjerg

”Det er et okay navn”

Vi har spurgt en række VIP’er, hvad de mener om fakulteternes nye navne, når Aarhus Universitets ni hovedområder næste år bliver til fire.

Prorektoren forklarer, at administrationen skal opbygges, så den støtter op om den nye organisering af forskning, undervisning og myndighedsbetjening. Og så skal den være klar og gennemsigtig.

– Vi skal ikke have fem konkurrerende administrationer på Aarhus Universitet – de fire kommende hovedområders plus en fælles – og så måske endda suppleret af de fremtidige institutters administrationer. Vi skal have én fælles administration, som samarbejder og understøtter Aarhus Universitets faglige visioner. For at sikre samarbejdet får de nye dekaner også mindst to kasketter på. De har både ansvaret for deres eget hovedområde og bliver samtidig en del af universitetsledelsen med overordnet ansvar for forskellige dele af universitetets kerneopgaver, siger Søren E. Frandsen.

Forstår forandringsmætte medarbejdere

Ifølge Søren E. Frandsen er den præcise struktur for medarbejderinddragelsen ikke helt på plads. Men at de fortsat skal med i beslutningerne, er helt sikkert.

– Hen over sommeren skal de nuværende ni hovedområder finde en plan for, hvordan de vil inddrage medarbejderne på deres område. Vi skal lave en eller anden form for faglig profil af de kommende hovedområder og ikke mindst skabe et øget kendskab til, hvad de forskellige miljøer arbejder med.

Rektor Lauritz B Holm-Nielsen siger, at medarbejderne skal være forberedte på at lægge nogle kræfter i arbejdet med udviklingsprocessen nogle måneder endnu.

– Det bliver intensivt i perioden frem til årsskiftet, fordi vi samtidig skal opretholde den almindelige drift. Jeg forstår udmærket, hvis nogle medarbejdere kan være mættede af forandringer, men man skal samtidig huske at se forandringsprocessen som en stor mulighed. Lige nu kan man være med til at lægge skinnerne for fremtidens universitet, og det vi beslutter nu, får betydning for Aarhus Universitets udvikling i de næste 20 år, siger han. ■

for dele af jordbrugsforskningen, samt iværksætte byggeriet af et nyt laboratoriekompleks for sundhedsvidenskab ved Nørrebrogade og til Naturvidenskab og Teknologi centralt i Universitetsparken.

Efter sommerferien går et nyt analysearbejde i gang, nemlig arbejdet omkring institutternes og administrationens fremtidige struktur. Det arbejde kommer til at foregå decentralt på de nuværende ni hovedområder og i administrationen og kører hen over efteråret.

De underliggende nye strukturer besluttes endeligt i januar 2011 og implementeres i løbet af 2011. ■

Lektor Lars Ahlin, Afdeling for Religionsvidenskab, Det Teologiske Fakultet

Når de ni hovedområder næste år bliver til fire, forsvinder navnet på dit hovedområde, som fremover bliver en del af Aarhus Faculty of Arts – eller Kulturvidenskab. Hvad mener du om det?

Det er helt okay. Jeg er jo ikke selv teolog, jeg arbejder på religionsvidenskab, og jeg synes, at vi passer godt ind under navnet Kulturvidenskab. Vi har jo også mange samarbejder med andre dele af det kommende universitet, derfor synes jeg, det er godt, at teologi ikke står så tydeligt frem.

Seniorforsker Liselotte Wesley Andersen, Afdeling for Vildtbiologi og Biodiversitet, Danmarks Miljøundersøgelser

Når de ni hovedområder næste år bliver til fire, forsvinder navnet på dit hovedområde. Hvad mener du om det?

Det har jeg ingen problemer med. DMU kommer under et hovedområde, men det betyder ikke, at vi forsvinder. Om DMU bliver delt, ved jeg ikke. Den mulighed bliver vel undersøgt og vurderet i den kommende proces omkring institut-inddelinger med mere.

Hvad tænker du om det nye navn: Aarhus Faculty of Science and Technology?

Det har jeg det fint med. Det er jeg slet ikke bekymret for.

Lektor Unni From, Institut for Informations- og Medievidenskab, Det Humanistiske Fakultet

Når de ni hovedområder næste år bliver til fire, forsvinder navnet på dit hovedområde, som fremover bliver en del af Aarhus Faculty of Arts – eller Kulturvidenskab. Hvad mener du om det?

Eftersom toget er kørt, må vi hellere køre med. Jeg synes måske ikke, at Kulturvidenskab på dansk helt dækker alle de fusionerede fag, men Arts anvendes rigtig mange steder i verden og dækker over lignende sammensætninger som her hos os.

Vi vil gerne fortsat samarbejde med f.eks. Handelshøjskolen og Samfundsvidenskab både på uddannelses- og forskningssiden, og det havde måske været lettere i en anden fakultetsstruktur.

Professor Poul Houman Andersen, Institut for Ledelse, Handelshøjskolen

Hvad mener du om det nye navn: Aarhus School of Business and Social Sciences?

Det er altid svært at vænne sig til et nyt navn. Det er langt, men i udgangspunktet kan jeg godt lide det. Navnet signalerer en vis bredde i vores faglige indgang, at vi tænker på tværs af de sociale videnskaber. Det er en stor fordel i den internationale konkurrence, at vi viser, at vi ikke er så skarpt delt op, men at vi tænker på tværs.

Hvad tænker du om, at Handelshøjskolen og Samfundsvidenskab bliver den eneste universitetsskole, mens de andre hovedområder skal hedde fakulteter?

Vi har et ønske om at være en business school, da det er et brand i forhold til de universiteter og business schools, vi sammenligner os med. Det er også en fordel i forhold til vores akkrediteringer.

Lektor Vibeke Lehmann Nielsen, Institut for Statskundskab, Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

Hvad mener du om, at dit fakultet fra næste år mister sit nuværende navn?

Grundlæggende er det ikke fakultetsnavnet, jeg identificerer mig med. Min primære arbejdsplads er instituttet, og det er den enhed, jeg identificerer mig med, derfor betyder det ikke så meget, hvad vi hedder på fakultetsniveau. Men selvfølgelig skal der være en vis mening i det navn, man vælger på fakultetsniveau, og man må ikke være blind for, at navne sender signaler, og at en betegnelse bærer et meningsmæssigt indhold, som kan fortolkes og tolkes af omverdenen og tillægges en værdi.

Hvad mener du om det nye navn: Aarhus School of Business and Social Sciences?

Jamen, jeg havde da hellere set, at det hed Faculty of Social Sciences and Business, ingen tvivl om det. Men når det er sagt, så er jeg ikke blind for, at det nok blev Aarhus School of Business and Social Sciences for at sukre den bitre pille, det er for ASB på 5-6 år at gå fra at være selvstændig til at blive et institut på Aarhus Universitet.

Lektor Karen Bjerg Petersen, Institut for Pædagogik, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole

Når de ni hovedområder næste år bliver til fire, forsvinder navnet på dit hovedområde, som fremover bliver en del af Aarhus Faculty of Arts – eller Kulturvidenskab. Hvad mener du om det?

Jeg tænker faktisk, at navnet Aarhus Faculty of Arts, eller Kulturvidenskab, ikke er dækkende for de aktiviteter, som foregår på DPU og dermed heller ikke dækkende for de aktiviteter, jeg selv er repræsentant for. Jeg mener, at der i det engelske – og i det danske navn – bør indgå noget med uddannelse. Det vil sige, hvis man absolut ønsker at fastholde begrebet Arts, kunne man tilføje Faculty of Arts and Education eller noget lignende, der afspejler uddannelsesdelen.

Jeg har, som mange andre af mine kolleger, i forbindelse med mit internationale arbejde kontakt med mange forskere i verden, der netop arbejder med uddannelse. Derfor mener jeg, at det er et meget godt og nødvendigt signal internationalt at have dette med i navnet på det fakultet, jeg selv fremover skal være en del af.

Forskningschef Ole Callesen, Institut for Havebrugsproduktion, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet

Når de ni hovedområder næste år bliver til fire, forsvinder navnet på dit hovedområde. Hvad mener du om det?

Der bliver en udfordring omkring profilering. På engelsk hedder vi Department of Horticulture. Næsten hver dag får vi henvendelser ude fra verden fra folk, som skal have fat i os. De finder os og identificerer os ved hjælp af navnet Horticulture. Da jeg ikke forventer, at instituttet hedder sådan om et år, står jeg med en udfordring mht. at profilere vores forskningsområde. I disse Google-tider kan man finde hvad som helst, men kun hvis man ved, hvad man skal søge efter. En navneændring er ikke nødvendigvis et problem, men det bliver en udfordring at sikre, at relevante parter kan finde os.

Hvad tænker du om det nye navn: Aarhus Faculty of Science and Technology?

Jeg synes, at det er et okay navn, det har jeg ikke de store problemer med.

Ny stil i medierne

Mediemøllen

Af Kristian Serge Skov-Larsen

kstl@adm.au.dk

Den 8. juni var to forskere fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) i Aftenshowet på DR i en noget særpræget anledning. Søren B. Torp og Jan Lassen havde sammen med en række kolleger fået en makeover af en stylist til et personalearrangement i Foulum, og de to var efterfølgende på stylistens opfordring i fjernsynet for at fortælle om forvandlingen fra "nørdede" til "trendy" forskere. Søren B. Torp fortæller om, hvordan det er at optræde i medierne med et emne, der ligger så langt væk fra den normale forskningsformidling.

Hvordan var det pludselig at ende i Aftenshowet for at tale om sin stil?

Det var sådan lidt specielt. Jeg meldte mig til makeover'en til personaleshowet uden på nogen måde at vide, at jeg ville ende i Aftenshowet. Men jeg er ikke bleg for at stille op til den slags, så jeg havde nok sagt ja alligevel. Det kan være, at nogle synes, det er usemstet som forsker at tale om stil og påklædning. Men vi er jo alle sammen mennesker, og det gør ikke noget at vise, at forskere også kan klæde sig pænt.

Er forskere dårligere klædt end andre?

Jeg tror, hverken forskere eller folk i universitetsverdenen er værre eller bedre klædt end andre danskere. Jeg tror, at forskere

er forskellige fra andre, fordi vi nemmere kan lukke døren og grave os ned på vores kontorer, så det kun lige er til frokost, der er andre, der ser, hvordan vi er klædt. Det betyder måske, at vi nemmere kan møde op i slidte T-shirts og gamle bukser. Men samtidig er danske mænd generelt nok ikke kendt for at være de mest velklædte i Europa. Jeg meldte mig til makeover'en, fordi jeg som geolog på DJF har et meget udadvendt job og kommer meget ud til f.eks. landmænd i forbindelse med mit arbejde. Derfor synes jeg, det er vigtigt, at man ser præsentabel ud.

Hvad er det største skridt, du har taget i forbindelse med makeover'en?

Jeg har brugt en trimmer til at skære mit hår ned til millimeterlængde. Mænd i min alder er tit lidt tyndhårede, tit er det ikke alt for pænt i forvejen, og så kan man lige så godt tage det hele væk. Folk syntes, det så godt ud, og jeg har tænkt mig at beholde frisuren.

Hvordan oplevede du selve aftenshowet?

Tiden på tv går rigtig hurtigt, og der er altid meget mere, man gerne vil have sagt. Men atmosfæren var venlig, og de er rigtig gode til at få gæsterne til at føle sig godt tilpas. Da vi kom, så vi et par rigtige modeller lave prøver på den catwalk, som de gerne ville have os op at gå på, og det grinte vi da ret meget af. Og så skulle Ida Auken (SF), formand for Folketingets miljøudvalg, interviewes lige efter os, så både min kollega og jeg fik faktisk snakket lidt forskning og CO₂-problematik med

hende i baglokalet. Det var en lidt uventet sidegevinst.

Hvilke reaktioner har du generelt fået på din tv-optræden?

Næsten alle reaktioner har været positive, og mange har spurgt, hvorfor jeg dog ikke har det nye, stylede tøj med på arbejde hver dag. Men det var altså noget, jeg lånte, og jeg skal først ud at købe min egen pæne jakke først. De eneste, der har brokket sig, er mine teenagedøtre. Den ene kræver, at jeg lader håret gro ud igen, og den anden siger, at jeg altså ikke skal vise mig på hendes skole, hvis jeg ser sådan ud. Men det tager jeg nu ikke så tungt – det er jo far, der bestemmer. ■

Foto: Søren Toppstrup

Aarhus Universitet viser lysdesign i Shanghai

I samarbejde med arkitektgruppen BIG og lysfirmaet Martin Professional har Center for Avanceret Visualisering og Interaktion ved Aarhus Universitet (CAVI) designet facaden på den roste danske pavillon på EXPO-udstillingen i Shanghai.

Af Michelle Bach

Studentermidhjælper, CAVI

Den 300 meter lange og 12 meter høje spiralformede stålfacade består af ca. 3.600 huller i fem størrelser. Hullerne oplyses af LED lys, som styres gennem avanceret hardware og CAVIs specialfremstillede software. Pavillonen er dermed en stor cirkulær mediefacade med store, grove pixels. Bygningen bliver transformeret til et arkitektonisk medie, der vækkes til live ved skumringstid. En række sensorer overvåger sollysets intensitet og justerer lyset ud fra det. Farverne er primært holdt i lyse og rene farver efter skandinavisk designtradition. Det har været en lang og kompliceret proces, der har budt på mange udfordringer undervejs i facadens tilblivelse, fortæller forskere fra CAVI.

– Vi har arbejdet på projektet i næsten et år, og mange ting har ændret sig i løbet af den tid. EXPO-udstillingen handler jo meget om national branding, og i et land som Kina, hvor alt blinker i regnbuens farver, har det været vigtigt for os at forsøge at skabe en modpol – eller i det mindste et alternativ – til denne tendens, fortæller Tobias Ebsen, ph.d.-studerende ved Aarhus Universitet, som via sin tilknytning til CAVI og forskningscentret Digital Urban Living har været en af nøglepersonerne bag designet af facaden til pavillonen.

Ved at bruge nogle af CAVIs designværktøjer såsom avanceret 3D-projektion på fysiske objekter har tilblivelsen af facaden været mulig. Forskerne ved CAVI kigger nu på, hvilke erfaringer de har gjort undervejs, og hvordan de kan omsætte disse til generaliseret viden.

De vil publicere denne viden i videnskabelige artikler.

– Der ligger mange forskningsmæssige interesser i et sådant projekt. Vores primære interesse som designere er dels at lære fra selve processen og dels at analysere det færdige resultat. Processen har givet os en enorm indsigt i samarbejdet mellem arkitekter, producenter og ingeniører, men det har også ført til en række teknologiske landvindinger, hvor vi skulle finde nye løsninger undervejs, fortæller Tobias Ebsen.

– Til slut sammenligner vi det færdige re-

sultat med de mange forestillinger, vi har gjort os undervejs, og benytter disse til at skabe et bedre videngrundlag for os selv, men også for andre designere og forskere.

Et af CAVIs forskningsområder er netop mediefacader, og samarbejdet om den danske pavillon kan ses som et projekt i stor international skala, som CAVI kan høste megen viden ud fra.

Læs mere her:

www.cavi.dk/projects/mediafacades_expo.php

Foto: Laila Orgebjerg Andersen

Fra forskning til faktura

Forskernes ideer kan være mange penge værd. Technology Transfer Officer Lars Skytte hjælper med at omsætte forskernes opfindelser til produkter.

Forskerne skal ikke bruge deres dyrebare tid på at tale med virksomheder og søge finansiering. Den tid vil vi hellere bruge, så forskerne kan bruge tiden på at videreudvikle deres forskning, siger Technology Transfer Officer Lars Skytte fra Technology Transfer Office.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

Nye kornsorter, en lugtfjerner til gylle og behandling mod brystkræft. Det er blot nogle af de nye opfindelser, som Lars Skytte fra Technology Transfer Office (TTO) har mellem hænderne i disse dage. Hans job er at omsætte AU-forskernes gode ideer til salgbare produkter og hjælpe dem med at tage patent på dem. Forskerne kontakter selv TTO og fortæller om deres opfindelse. Herefter er det Lars Skytte og hans kollegers første opgave at lave en kommerciel vurdering af opfindelsen og vurdere, om den er patenterbar.

– Jeg ser bl.a. på, hvor opfindelsen kan anvendes, og hvor epokegørende den er. Hvis den vurdering er positiv, tager vi et skridt videre og støtter projektet, f.eks. med økonomiske midler til at lave yderligere forsøg. Vores vigtigste funktion er at få gjort opfindelsen moden til at blive brugt i en virksomhed, for-

► MØD EN TAP

Det Tekniske og Administrative Personale eller Traditionelt Anonymt Personale? *UNivers* sætter fokus på TAP'er, der gør en forskel. Har du lyst til at fortælle om dit arbejde — eller kender du en TAP, vi bør skrive om, så skriv eller ring til univers@au.dk eller 2338 2221.

klarer Lars Skytte, der er nyuddannet civilingeniør i teknologibaseret forretningsudvikling fra Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning (AU-HIH).

– Det her er faktisk mit første rigtige job, selvom jeg under studierne arbejdede for en lang række virksomheder, herunder Bang & Olufsen, fortæller han, mens han viser rundt i TTO's lokaler på Finlandsgade iført hvid, nystrøget skjorte og stort smil.

Kommerciel tankegang

TTO er sat i verden for at få forskernes ideer omsat til kommercielle produkter. Lars Skytte bruger ordet "kommerciel" så mange gange og med så stor selvfølgelighed, at det nok vil give nervøse trækninger hos visse forskere.

– Det kan godt nogle gange være en udfordring at få forskerne med på den kommercielle tankegang. Hvis man har opfundet noget som forsker, har man lyst til at skrive en artikel i et videnskabeligt tidsskrift for at dele den spændende forskning med sine kolleger og resten af verden. Men hvis opfindelsen bliver mangfoldiggjort på den måde, kan man ikke tage patent på den, forklarer han.

En anden udfordring er at få virksomhederne til at indse, at de bør satse på ideerne fra Aarhus Universitet.

– Vi fanger ofte ideerne på et tidligt stadie, hvor forskerne f.eks. har vist noget i et reagensglas. Det er ikke altid, virksomhederne kan se ideen så tidligt, eller måske vurderer de, at den økonomiske risiko er for stor. Det kan godt være lidt frustrerende, hvis man synes, man har et super produkt, siger han.

fagspecifikke grænser er for opfindelser.

– Vi vil rigtig gerne have fat i andre hovedområder, f.eks. humaniora. Det handler bare om at have en idé, der på en eller anden måde kan blive til noget, nogen kunne tænke sig at købe. Det kunne f.eks. være et computersystem, men man kan faktisk få patent på mange forskellige ting, siger Lars Skytte.

En gang imellem lander der en opfindelse på Lars Skyttes bord, som alle analyser viser, ikke har kommercielt potentiale. Her gælder det om at være ærlig over for forskeren og sige, at der ikke kan tages patent på den. Men det skal ikke tages som et nederlag, understreger Lars Skytte.

– Vedkommendes forskning kan sagtens være spændende, og vi opfordrer altid folk til at arbejde videre med ideen. Det kunne jo være, de fandt en ny vinkel på det. Vi sørger altid for at klæde forskerne på og sende dem videre i deres arbejde, siger han. ■

TECHNOLOGY TRANSFER OFFICE (TTO)

Technology Transfer Office (TTO) ved Aarhus Universitet har ansvar for at commercialisere opfindelser fra ansatte på Aarhus Universitet og sygehusene i Region Midtjylland. Har du gjort en opfindelse i dit arbejde, kan TTO hjælpe din opfindelse på vej til markedet. Læs mere på www.au.dk/opfind eller mail TTO@au.dk.

Flere hovedområder velkomne

Indtil videre er det mest forskere inden for sundhedsvidenskab, naturvidenskab og jordbrugsvidenskab, der får deres opfindelser omsat til produkter via TTO. Lars Skytte fremhæver dog, at der i princippet ingen

De bygger bro mellem SUN og NAT

Første hold bachelorer i molekylær medicin bliver færdige nu – og drømmer om banebrydende forskning inden for alvorlige sygdomme.

Af Bjørg Tulinus
btu@adm.au.dk

” Den her uddannelse tager det bedste fra to uddannelser, medicin og molekylærbiologi

Anders Riisager, bachelor i molekylær medicin

Foto: Jesper Røis/AU-foto

Anders Riisager begyndte egentlig med at læse idræt. Han har altid været meget interesseret i den menneskelige krop, og hvordan den fungerer – og han overvejede også, om han i stedet skulle læse medicin. Men han havde slet ikke lyst til at blive læge. Så han var i tvivl.

Ann-Kathrin Reuschlein var ikke i tvivl. Fra sin baggrund i Tyskland kendte hun den uddannelse, som Aarhus Universitet udbød for første gang for tre år siden: bachelor i molekylær medicin – og hun vidste, at det var den vej, hun ville.

Da Anders Riisager hørte om den nye mulighed for at blande fag fra medicin med fag fra kemi og biologi, var han heller ikke i tvivl længere.

– Den her uddannelse tager det bedste fra to uddannelser, medicin og molekylærbiologi –

og den er en direkte vej til forskning. Du undgår selve behandlingen, altså den kliniske del, men går direkte til at undersøge, hvorfor folk bliver syge, forklarer Anders Riisager.

Han er i gang med at skrive de sidste afsnit i sin bacheloropgave, der blandt andet beskriver de forsøg, han har været med til i en forskningsgruppe, hvor de har reguleret gener i rottemuskler – i et forsøg på at høste viden, der gerne skulle munde ud i nye behandlinger af for eksempel kræft og muskelsvind.

Pionerånd nødvendig

Mens Anders Riisager har været med i en forskergruppe på Sundhedsvidenskab, har Ann-Kathrin Reuschlein valgt et samarbejde med Århus Kommunehospital. Hun er den eneste fra den første årgang af de nye bachelorer,

der har valgt at kombinere uddannelsen med sygehusvæsenet, men hendes pionerarbejde har fået flere af de nye studerende til at vælge samme vej.

– Jeg fandt selv min eksterne vejleder på kommunehospital, og det har selvfølgelig skabt lidt ekstra arbejde for mig at være den første – for der var ingen erfaringer eller praksis omkring det. Men for mig var det meget vigtigt at få en vejleder, der har direkte erfaring med de sygdomme, jeg forsker i, så det har været sliddet værd, siger Ann-Kathrin Reuschlein.

Hun er formand for foreningen Molekylær Medicin, som de første bachelorstuderende skabte, da de fandt ud af, at de som studerende selv var nødt til at gøre en ekstra indsats for at få studierne til at fungere. De kunne ganske

enkelt ikke nøjes med at passe studierne, for de to fakulteter var ikke vant til at have studerende, der krydser de traditionelle grænser. Og det skabte problemer.

– Vi har været prøvekaniner på den her uddannelse, og det har blandt andet betydet, at vi selv skulle tjekke en ekstra gang, om eksamenstilmeldingen fungerede (hvad den ikke gjorde), og tage initiativ til, at der på Sundhedsvidenskab overhovedet kom noget på nettet om vores uddannelse, fortæller Ann-Kathrin Reuschlein.

Begge er dog enige om, at det har været det ekstra arbejde værd, og de glæder sig til at fortsætte på kandidatuddannelsen efter sommerferien – som er lige om hjørnet.

Og til en fremtid med forskning, der krydser grænser. ■

Er uglerne i mosen kloge eller uhyggelige?

Af Astrid Hellerup Madsen

ahm@adm.au.dk

Spørgsmål:

Er uglen altid et symbol på klogskab?
Stine Ingemann Thomsen,
Religionsvidenskab, 6. semester

Svar:

Jacob Bøggild, lektor, cand.mag.,
Afdeling for Nordisk Sprog og Litteratur,
Det Humanistiske Fakultet:

Ugler bliver ofte forbundet med klogskab. Den standardbetydning, vi tillægger uglen,

er kulturelt betinget, og forbindelsen mellem uglen og klogskab går langt tilbage. Her er det til den græske og romerske mytologi, hvor Athene og Minerva var gudinder for videnskab og lærdom. Og derfor er den ugle, som ofte er afbilledet siddende på gudindens skulder, blevet et billede på det samme. Så når vi møder uglen i litteraturen, tolker vi den normalt som et symbol på klogskab.

Kan uglen betyde andet end klogskab?

Uglemotivet har også en anden side. Når vi siger ”der er ugler i mosen”, er det ikke Minervas ugle, der er på spil. Uglen er et natdyr, den har ikke en blød pels og store våde øjne som vores kæledyr, og dens tuden er uhyggelig i skumringstimen. Derfor knytter vi også en

anden betydning til uglen: noget lyssky, ugenemskueligt eller ligefrem noget dæmonisk. Det ser vi mange eksempler på, blandt andet i tv-serien Twin Peaks, hvor replikken ”The owls are not what they seem” understreger stemningen af, at der foregår noget mystisk og uhyggeligt. Denne betydning kan også spores langt tilbage, for eksempel i Ofelias gådefulde replik i Hamlet: ”The owl was a bakers daughter”, som for de indforståede muligvis antyder, at hun er gravid med en vis prins.

FRIT EN FORSKER

Udnyt den store hjernemasse på Aarhus Universitet. Har du en ide til frit en forsker, så send en mail til redaktionen på univers@au.dk

Hvilken sommerferie?

Det tynder efterhånden ud på læsesalene og i kantinerne. Men selvom ferie, festivaler og Tour de France står for døren, tiltrækker de populære sommeruniversiteter flere og flere studerende.

Af Astrid Hellerup Madsen
ahm@adm.au.dk

Når sidste hånd er lagt på semestrets afsluttende eksamensopgave, og censorkorpset har spist den sidste københavnerbirkes, venter mellem to og tre måneders sommerferie forude. For de fleste i hvert fald. For antallet af studerende, der vælger at udskyde ferien lidt, er stigende.

– Tre måneder er lang tid. Hvis de studerende er lidt ambitiøse, er det fedt at bruge tiden på noget fagligt og sjovt. Det kan de gøre ved at tage på sommeruniversitet, siger Christian Suhr, organisator for Afdeling for Antropologi og Etnografis Summer School.

Sommerferie?

Summer School, Summer University eller sommeruniversitet. Alle navnene dækker over det samme princip: undervisning for studerende i sommerferien. Navnet skifter fra hovedområde til hovedområde, ligesom antallet af udbudte fag og kurser også varierer.

– Vi tilbyder en uges intensivt kursus, hvor de studerende kommer til at arbejde i døgndrift, siger Christian Suhr. Han fortæller, at den almindelige undervisning byttes ud med konkrete hands-on-opgaver. I år er temaet visuel antropologi, så de studerende får et kursus i at bruge videokamera til at undersøge nogle af de ting, for eksempel kropssprog, mimik og menneskers følelsesliv, som normalt vil gå tabt i en akademisk opgave.

Også på Handelshøjskolens (ASB) Summer University kommer de studerende til at knokle. Her står den på undervisning fra 9 til 13, mens eftermiddagen er til gruppearbejde og forberedelse. På den måde åbner sommeruniversitetet for, at de studerende kan tage en bred vifte af fag, der ikke udbydes i løbet af semestret. Så kendetegnende for både Antropologis og ASB's sommeruniversitet er, at der bestemt ikke er tale om en ferie.

Internationalt miljø i høj kurs
En anden fællesnævner for de to

sommerskoler er, at de indeholder et internationalt perspektiv.

– Vi fik ansøgninger fra Uganda, USA, Canada, Brasilien og selvfølgelig fra hele Europa. Og så selvfølgelig nogle af vores egne danske studerende, siger Christian Suhr.

Han fortæller, at planen har været at lave et miljø, hvor de studerende kan skabe forbindelser og møde undervisere og andre studerende fra hele verden.

På ASB's Summer University er 80-100 af deltagerne fra andre universiteter end AU.

Men det er ikke kun de studerende, der vil på sommeruniversitet. 150 undervisere fra Japan, Kina, Australien, Nordamerika og Europa ansøgte om at få lov til at undervise på de 31 fag.

– I år er 100 procent af underviserne hentet udefra. På grund af den store interesse for at komme og undervise har vi mulighed for at vælge de bedste undervisere fra de bedste steder, siger Frank Pedersen, Programme Director for Summer University på ASB.

Kolossal interesse

Og på trods af, hvad man måske skulle tro, er de studerende vilde med at tage kurser i deres sommerferie.

– Vi har fået op mod 800 tilmeldinger i år. Det er vokset ganske kolossalt, siden vi startede i 2006

Foto: Jesper Røis/AU-foto

med et såre beskedent grundlag på omkring 150 tilmeldinger, forklarer Frank Pedersen. ASB udbyder 31 fag à maksimalt fire uger, og hver studerende kan højst tilmelde sig to forskellige kurser.

Men selvom omfanget er noget mindre på Antropologi, er tendensen i de studerendes interesse den samme:

– Pladserne blev revet væk. På

grund af den store interesse vil vi med tiden lave en hel række af fag, siger Christian Suhr. Afdelingen arrangerer i år et kursus af en uges varighed. Og der var rift om de 12 udbudte pladser, som 120 studerende søgte.

– Det er måske en overraskelse for mange, men de studerende vil faktisk gerne bruge ferien på at dygtiggøre sig, slutter Frank Pedersen. ■

ER SOMMERUNIVERSITET NOGET FOR DIG?

- Flere af Aarhus Universitets hovedområder udbyder forskellige former for sommeruniversiteter.
- Lige som AU's sommeruniversitet tiltrækker udenlandske studerende, er det også muligt for danske studerende at tage på sommeruniversitet i udlandet.
- Kurserne varer mellem en og fire uger og svarer til fag på 5, 10 eller 15 ECTS-points.
- Fordi sommerkurserne giver ECTS-points, tages de ofte i stedet for valgfag på de almindelige semestre.
- Mange danske virksomheder lukker mere eller mindre ned i de studerendes sommerferie. Så sommeruniversitetet kan være en måde at tjene ECTS-points på, så næste semester kan bruges på et længere praktikforløb.

En uge med depression og skizofreni

Lyder det spændende? Det synes medicin-studerende Stephan Cederstrøm Christiansen, og derfor tager han en uge ud af sin sommerferie for at tage på sommerskole.

Af Astrid Hellerup Madsen
ahm@adm.au.dk

Sidste uge i august pakker Stephan Cederstrøm Christiansen tasken og sætter sig på skolebænken en uges tid før de fleste andre studerende. Den 29-årige medicin-studerende har meldt sig til Psykiatrisk sommerskole på Århus Universitetshospital i Risskov.

– Psykiatrien fylder meget lidt på medicinstudiet, så for at få et bedre kendskab til feltet søgte jeg om at komme med på sommerskolen. Jeg kunne selvfølgelig også læse en bog om det, men det her bliver sjovere, siger han.

Møde med ligesindede

Stephan Cederstrøm Christiansen regner med at få en systematisk viden om psykiske sygdomme på sommerskolen, men også at få en bedre fornemmelse af miljøet.

– Jeg tror, jeg vil specialisere mig i den retning. Jeg har taget en masse vagter, hvor man overvåger psykiatriske patienter for at få et indblik i faget, men det er ikke nok til at danne sig et billede af det, forklarer han.

Så forude venter en uge med skizofreni og depression. Undervisningen er mandag til fredag til lidt ud på eftermiddagen. Og hver dag har et nyt tema: en sygdom, som forelæsere og patienter fortæller mere om. Men det sociale kommer også til at fylde noget på sommerskolen.

– Det bliver godt at møde nogle ligesindede. Dem er der ikke så mange af på studiet, for det er ikke det mest eftertragtede speciale, griner Stephan Cederstrøm Christiansen.

En forsmag på vikariat

– Som studerende har vi en lang sommerferie, og man kommer lidt langt væk fra bøgerne undervejs, siger han.

Foto: Rørd Lovd Pødske/AU-foto

Stephan Cederstrøm Christiansen ser frem til en uges sommerskole i august. Men hvis valget stod mellem det og en fisketur i de svenske ødemarker, ville han trods alt vælge det sidste.

Derfor er sommerskolen en god opstart på semestret. Men han tror også, det er en god måde at netværke lidt på.

– Jeg vil gerne have et vikariat derude senere. Og jeg tror, det her er en god måde

at få et naturligt forhold til stedet og personalet i stedet for pludselig at stå derude og træde sig selv over tæerne på første arbejdsdag.

Bestyrelsen mødt af demonstration

Studerende demonstrerede for mere indflydelse i den faglige udviklingsproces.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Fred de små fag, Bevar kernefagligheden, Tak for fri faglig bevægelighed.

Omkring 50 demonstrerende studerende stod parat med paroler som ovennævnte, da medlemmerne af AU's bestyrelse mødte op i Frandsensalen for at beslutte den fremtidige struktur på AU.

I forløbet frem til den beslutning har Studenterrådet ikke været tilfreds med den indflydelse, de studerende har haft i processen. Derfor demonstrationen ved bestyrelsesmødet på "Skæbnedagen", som Studenterrådet har valgt at kalde dagen for den historiske beslutning.

Som forventet skulle demonstranterne forlade salen, da bestyrelsesformand Jens Bigum tog hul på punktet med den faglige udviklingsproces. Han glædede sig over de studerendes interesse og de mange mails, han har fået fra studerende, og var sikker på, at bestyrelsen beslutter sig på et objektivt grundlag.

Tilbage på pladsen foran Stakladen konstaterede Peter Thuborg fra HUMrådet i sin tale,

at processen har været usynlig, og målet har været uklart.

– Man har talt om, at alt i posen skal rystes. Men når man gør det, risikerer man også, at noget forsvinder. Det skal ikke være faglig udvikling på bekostning af studienævnene, sagde Peter Thuborg.

Første del af processen har været et nederlag for studenterdemokratiet, mente Christian Madsen fra Frit Forum.

– De studerende er kommet ind i processen meget sent, og det bærer præg af, at vi i sidste øjeblik skal sætte vores signatur på en allerede færdig aftale, sagde Christian Madsen.

Lektor Tonny Brems Knudsen fra Institut for Statskundskab talte som repræsentant for de ansatte. Han glædede sig over, at både fremtidens forskningsmiljøer og studienævnstrukturen i efteråret skal behandles i udvalg.

– Jeg er mere tryk, når fagfolk skal arbejde med de spørgsmål, sagde han og opfordrede til, at studerende fortsat tager aktivt del i processen.

– Vi skal værne om den rest af indflydelse, vi har tilbage, lød det fra Tonny Brems Knudsen. ■

Foto: Jesper Røis/AU-foto

Maja Viola Buskbjerg talte for de fremmødte.

Foto: Jesper Røis/AU-foto

Foto: Leo Pasgaard/Studenterrådet

Maria Juhler-Larsen, som også har skrevet dette nummers studiedagbog, var aktiv bannermalers.

Erhoff Prisen 2010

Erhoff Prisen er en hæderspris, der uddeles hvert år med kr. 300.000,-.

Hædersprisen gives til en person eller institution, som har udført en helt ekstraordinær og international anerkendt indsats indenfor udforskning eller behandling af sygdomme, herunder sygdomsforebyggelse. Erhoff Prisen kan ikke ansøges, men bestyrelsen afgør på grundlag af offentligt indkaldte kollegiale nomineringer, hvem prisen tildeles. Såfremt hædersprisen gives til en person, forudsættes det, at prismodtageren fortsat har en betydelig forskningsaktivitet. Bestyrelsen for Erhoffs Fond indkalder til kollegial nominering af kandidater til Erhoff Prisen 2010.

Nomineringen skal indeholde:

1. Kort begrundelse (1-2 sider) med fremhævelse af kandidatens væsentligste forskningsbidrag, gerne underbygget af bibliometrisk analyse fra f.eks. Science Citation Index.
2. Curriculum Vitae.
3. Videnskabelig publikationsliste.

Kollegiale nomineringer bedes indsendt i **4 eksemplarer**.

Nomineringer sendes senest den **15. august 2010** til:

Direktør Thor O. A. Erhoffs Familiefond · c/o Advokat Niels Kahlke
Købmagergade 3 · 1150 København K
Tlf. 33 12 25 50 · Fax 33 11 23 31

Der henvises i øvrigt til fondens hjemmeside: www.Erhoffs-Familiefond.dk

Bestyrelsen for Erhoffs Fond:

Professor Oluf Borbye Pedersen (fondens formand)
Organisationspsykolog Mette Amtoft, Direktør Hans Barth, Advokat Niels Kahlke

Sommeruniversitet for Børn 2010

Nordisk Institut afholder igen i år det populære Sommeruniversitet for Børn. Sommeruniversitetet henvender sig til de skoleglade børn, som har lyst til at beskæftige sig med det danskfaglige stof på et lidt højere niveau end det, de er vant til i folkeskolen, hvor der samtidig også er plads til lidt sjov og et spil dødbold samt muligheden for at knytte nye venskaber. De studerende arrangerer Sommeruniversitetet, som ligger i uge 26 og har det overordnede tema Fantasi.

Vinderne af Velfærdsudfordringen 2010

Nis Bjørn Jensen og Isak Glundal Nuur vandt den 8. juni Velfærdsudfordringen 2010 med bidraget "fra sagsbehandlere til investorer". Gennem deres deltagelse i konkurrencen er de begge blevet interesserede i iværksæteri og håber på at komme videre med deres idé i samarbejde med interesserede samarbejdspartnere. Projektet "fra sagsbehandlere til investorer" forsøger at inddrage de socialt udsatte i deres fremtidsplaner og investere i individet i stedet for at se dem som "sager" i et stort system.

Studiedagbog:

"JEG VAR OPRØRT OVER REKTORS BEMÆRKNING"

Maria Juhler-Larsen stillede et spørgsmål til rektors sommertale og var ikke tilfreds med hans svar.

Maria Juhler-Larsen, statskundskabsstuderende

Underskriftsindsamling, demonstration og replik til rektors sommertale. Det har været en dramatisk uge for Maria Juhler-Larsen, der læser statskundskab og har arrangeret protester mod navnet på det kommende Aarhus School of Business and Social Sciences.

Foto: Jesper Rals/AU-foto

Tirsdag: I dag sov jeg længe oven på et par stressede dage med udarbejdelse af en underskriftsindsamling, pressemeddelelser og intensiv kontakt med frustrerede studerende og ansatte på universitetet. Dagen i dag står på praktiske ærinder som indkøb, tøjvask og opdatering af den forsømte læseplan!

Onsdag: Dagen før dagen vågnede jeg og var spændt på, hvilke meldinger jeg ville møde i løbet af dagen. Efter at have svunget dankortet i et par butikker om formiddagen tog jeg op på universitetet for at gøre klar til kamp. Klokkeren 12 startede vi i StatsRådet (Studenterrådet på Statskundskab) med at dele flyers ud og sætte plakater op, hvorefter vi spiste vores frokost i solen ude på græsset. Klokkeren 15 skulle jeg mødes med dekan Svend Hylleberg sammen med studenterrepræsentanter fra Økonomi for at høre nærmere om den faglige udviklingsproces og vores fakultets kommende navn. Mødet bar præg af, at det hele var besluttet på forhånd, og at der ikke ville kunne blive ændret meget i morgen – desværre! Efter dette mødtes vi med vores studenterrepræsentanter i bestyrelsen for at lægge en strategi for morgendagens bestyrelsesmøde. Strategien blev lagt, og så var det tid til grill og bannerproduktion. Rigtig hyggeligt med brændte grillpølser, maling i krydderen og overtrætte jokes.

Torsdag: I dag skulle det hele ske. Det føltes som om, jeg skulle til eksamen! Mødtes med Studenterrådet klokken 08.30 og gik i gang med forberedelserne til dagens demonstration, der startede ved ti-tiden. Efter vi havde fået en kop kaffe og et rundstykke, gik vi i samlet flok til bestyrelsesmøde. Et møde, hvor man tydeligt mærkede, at rektoratet ikke brød sig om, at de studerende ville være med, og at der hvert sekund blitzede kameraer fra diverse medier. Så var det taletid, der igen fik nervøsiteten til at brede sig i kroppen, men jeg holdt min tale fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet. Herefter kunne jeg nyde debatten med de andre studerende, undervisere og journalister. Jeg troede nu, at alt var overstået, men da rektor holdt sin sommertale i Aulaen, skulle jeg erfare anderledes! Hans tale bar præg af, at processen havde været åben, og at alle var enige i bestyrelsen. Jeg var af en anden overbevisning. Derfor rejste jeg mig efter talen og spurgte, om den videre proces ville være mere åben – svaret var, at jeg havde misforstået noget, og i øvrigt var det ikke meningen, at en studerende skulle stille spørgsmål! Meget oprørt over denne bemærkning diskuterede jeg dagen med diverse medarbejdere og journalister efter mødet. Pyh! En lang og spændende dag var overstået, og jeg kunne igen sove tungt!

Fredag: Tilbage til livet som studerende med læsegruppemøde og forberedelse til min sidste eksamen. Det lå meget fjernt, og jeg kunne ikke helt abstrahere fra de sidste mange dages begivenheder. Men jeg endte hen på dagen med at få mit fokus rettet mod den kommende eksamen. Endelig en stille dag, hvor jeg kunne hygge med min kæreste og fokusere på min egen lille hverdag.

Weekend: En weekend med eksamensforberedelse, men også med tid til at se fodbold, drikke en øl og råbe højt, når der var mål! Søndag supplerede jeg læsningen med at bage boller og gå tur i Botanisk Have – dejligt med sommer! Mandag: Åh, så var det igen dagen før dagen! Eksamen i morgen, så jeg var ret nervøs, lige fra jeg vågnede. Forsøgte at få min nervøsitet til at forsvinde med en lille formiddagstur i byen, men det var som om, nervøsiteten havde bidt sig fast! Dagen bar derfor præg af dette og var egentlig ikke særlig rar. Nå, op med hovedet, det skal jo nok gå i morgen.

Århusianske studerende bor mere sikkert

En ny undersøgelse fra Danske elever og Studerendes Kollegieråd viser, at de århusianske studerende i højere grad slipper for de korte, midlertidige lejemål set i forhold til studerende fra hovedstaden.

Mens kun hver tiende århusianske studerende kan få sin bolig opsagt med kort varsel, sidder mere end hver femte københavnske studerende i denne mere usikre situation.

Samtidig viser undersøgelsen, at mere end halvdelen af de studerende oplever, at boligsituationen har indflydelse på, hvor godt de klarer sig på deres studium.

Læs hele undersøgelsen på www.kollegieraad.dk/publikationer

UNivers har brug for din hjælp

Giv *UNivers* fem minutter og vær med til at gøre avisen endnu bedre.

AU Kommunikation gennemfører en elektronisk spørgeskemaundersøgelse om *UNivers*, der skal sikre den bedst mulige avis til universitetets ansatte og studerende. Derfor er dine svar et vigtigt input og god inspiration

i vores videre arbejde.

Hvad enten du er ansat eller studerende ved Aarhus Universitet, så klik ind på www.au.dk/univers eller www.au.dk/atrium, og udfyld det elektroniske spørgeskema.

Undersøgelsen løber fra 28. juni til 30. juli 2010. På forhånd tak for hjælpen!

Skjoldhøjkollegiet venter stadig

Foto: Jesper Raab/AU-foto

Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Næsten hvert tiende århusianske kollegieværelse ligger på Skjoldhøjkollegiet i Brabrand, syv kilometer vest for Universitetsparken.

Derfor når en stor del af Aarhus Universitets studerende også at slæbe flyttekasserne ind i Friis & Moltkes stolte betonbyggeri på et eller andet tidspunkt i deres studietid.

Men når studerende rykker ind på de næsten 40 år gamle betonværelser, rykker de samtidig ind i et kollegium, hvor værelserne er små, fællesarealerne trænger til en kærlig renovering, og de ellers så arkitektroste boligblokke er begyndt at smuldre.

Derfor er det også i disse dage fire år siden, at Kollegiekontoret i Århus og kollegiets bestyrelse indsendte deres ansøgning til Århus Kommune om tilskud til en tiltrængt renovering og opgradering af i første omgang en del af de i alt 847 værelser på kollegiet.

En ansøgning, som endnu ikke er blevet besvaret.

Må reparere i ventetiden

Det manglende svar er Per Juulsen efterhånden godt træt af. Han er direktør for Kollegiekontoret i Århus, som administrerer Skjoldhøjkollegiet og udlejer de fleste ungdomsboliger i Århus.

– Status lige nu er, at kollegiet efterhånden fremstår mere slidt, end godt er. Og da vi ikke har kunnet få nogen afklaring på vores ansøgning, havde vi i første omgang udskudt nogle vedligeholdelsesarbejder. Nu har vi besluttet, at vi simpelt hen ikke kan udskyde dem længere, så nu laver vi reparationer, også på steder, som vi egentlig har søgt om, skal laves helt om. Men vi kan ikke vente mere, siger han.

– Det arbejde, vi laver, er for eksempel udskiftning af gulve og køkkener, som vil være spildt, hvis renoveringsansøgningen går igennem, og det hele skal skiftes ud igen om kort tid. Men bokvaliteten er simpelt hen blevet for ringe, siger Per Juulsen.

Kun et pilotprojekt

Den renovering, som kollegiets bestyrelse tilbage i 2006 søgte om penge til, var projekteret til i alt 100 millioner kroner. Halvdelen skulle dække de mest nødvendige betonrenoveringer, og den anden halvdel skulle give 100 heldige værelser eget bad og toilet samt egne køkkener.

Men selvom kommunen kun er blevet bedt om hjælp til at dække 20 procent af støtten til det store beløb, så har man nu været i alt fire år om at vende tommelfingeren opad eller nedad.

– Det, vi har søgt om, er ikke penge til at modernisere hele kollegiet. Det er kun til et pilotprojekt, som skal vise, om modernisering af nogle af værelserne kan gøre dem mere attraktive at flytte i. Derfor forstår jeg heller ikke, at beslutningen er så vanskelig at tage, fordi hele kollegiets fremtid først behøver at blive besluttet, når vi kender resultatet af pilotprojektet, siger Per Juulsen.

Udskudt gang på gang

I første omgang var beskeden fra Århus Kommune, at renoveringsansøgningen afventede en redegørelse for den samlede ungdomsboligsituation i Århus. Den kom i 2008.

Derefter, at man ventede på svar fra Socialministeriet om, hvordan kollegiets fremtidige økonomi kunne organiseres. Det svar kom i januar 2010.

Ifølge Lone Dannerby Paulsen, der er sekretariatschef i Århus Kommunes magistrat for Teknik og Miljø, hedder den nuværende planlagte svar dato på Skjoldhøjkollegiets ansøgning engang efter sommerferien.

– Vi arbejder på byrådsindstil-

Fire år efter, at renoveringsansøgningen blev indsendt, venter Skjoldhøjkollegiet stadig på svar på, om betonen skal friskes op eller fortsætte med at falde sammen.

lingen internt. Der er nogle interne drøftelser, vi gerne vil have på plads først. Vi har haft et rådmandsskifte i mellemtiden, og det betyder, at der er nogle ting, man lige bliver nødt til at kigge på en ekstra gang, siger hun.

Lone Dannerby Paulsen er heller ikke glad for de mange udsættelser.

– Vi kan jo ikke sige andet, end at det kunne have været rart, hvis sagen havde nået at komme på inden sommerferien, men nu kan vi så konstatere, at det gjorde den ikke, siger hun. ■

FAKTA OM SKJOLDHØJKOLLEGIET:

Skjoldhøjkollegiet har 847 værelser med plads til over 1.000 beboere og ligger i Brabrand i det vestlige Århus.

Kollegiet er det største i Århus og det næststørste i Danmark og har i flere år oplevet problemer med manglende udlejning og tomme værelser – dog går udlejningen, ifølge Per Juulsen, lige nu noget bedre end tidligere.

Skjoldhøj still waiting to be renovated

The Skjoldhøj hall of residence in Aarhus – home to many students from abroad – has been waiting in vain for four years for a reply from the Aarhus City Council regarding an application for funds to renovate the crumbling concrete.

Per Juulsen, Director of Student Housing, is tired of waiting for a reply. Student Housing is responsible for the administration of the Skjoldhøj hall of residence.

"The status right now is that the hall of residence is gradually getting more run down than is acceptable. We've therefore started repairing parts where we actually applied for funds for total renovation. But we can't wait any longer," he says.

Foto: Jesper Røis/AU-foto

Ready for moving in en masse

One part of Aarhus University where summer holidays have not been held yet is the International Centre's Housing Section. The staff here is working hard to find accommodation for all the new students from abroad who will either attend the Summer School or commence studies at Aarhus University next term.

"We've found accommodation for the 73 students starting on 1 July and the 246 starting on 15 July, and we only need to find 23 more places for the 399 who start on 1 August. Our collaboration with Student Housing is excellent, so I'm sure we'll also find the last places," says Karen Jensen, Head of the Housing Section.

Foto: Jesper Røis/AU-foto

The classes here are held from 9.00 to 13.00, while the afternoons are spent on group work and preparation. In this way, the Summer University enables students to take a wide range of subjects that are not offered during the term. Characteristic for both Anthropology and ASB is that the Summer School is by no means a summer holiday.

International environment at a premium

Another factor common to both Summer Schools is that they include an international perspective.

"We got applications from Uganda, the USA, Canada, Brazil and the whole of Europe, of course. And naturally, some of our own Danish students," says Christian Suhr.

He adds that the plan has been to establish an environment where the students can make connections and meet lecturers and other students from all over the world.

At ASB's Summer University, 80-100 of the participants come from other universities than AU.

However, it is not just students who want to attend the Summer University. 150 lecturers from Japan, China, Australia, North America and Europe applied for permission to teach the 31 subjects.

"This year, 100% of the lecturers come from abroad. Because of the great interest shown in coming here to teach, we've been able to select the top lecturers from the best places," says Frank Pedersen, Programme Director for the Summer University at ASB.

Is the Summer University something for you?

Several main academic areas at Aarhus University offer different types of Summer Universities.

The courses take from one to four weeks and are equal to subjects of 5, 10 or 15 ECTS credits.

Because the courses provide ECTS credits, they are often taken instead of elective subjects during the ordinary terms.

Many Danish companies are closed to some extent during the students' summer holidays. The Summer Universities can therefore provide a way of earning ECTS credits so the following term can be spent on a longer period of practical training. ■

What summer holidays?

Things are gradually thinning out in the reading rooms and canteens. However, even though we are on the threshold of holidays, festivals and the *Tour de France*, the popular Summer Universities are attracting more and more students.

By Astrid Hellerup Madsen

ahm@adm.au.dk

When the finishing touches have been added to the final exam assignment of the term, and the body of external examiners has eaten the last poppy seed roll, between two and three months of summer holidays are lying in wait. In any case, for

most people. However, an increasing number of students now choose to postpone their holidays slightly.

"Three months is a long time. For students with a bit of ambition, it's great spending time on something that's both academic and fun. They can do this by attending the Summer University," says Christian Suhr, who organises the Summer

School at the Section for Anthropology and Ethnography.

Summer holidays?

Summer School or Summer University. Both names cover the same principle – education for students during the summer holidays. The name changes from one main academic area to another, just as the

number of available subjects and courses varies.

"We offer a one-week intensive course, where the students get to work around the clock," says Christian Suhr. He adds that ordinary classes are replaced by specific hands-on assignments. The theme this year is visual anthropology, so the students take a course in using a video camera to study some of the things that do not normally appear in an academic assignment – body language, facial expression and people's emotional life, for example.

Students attending the Summer School at the Aarhus School of Business (ASB) also have to work hard.

GRAD STUDENT PICK UP LINES

SMOOTH INTROS GUARANTEED TO WORK WITH DA' LADIES... TRY THEM AT YOUR NEXT GRAD SOCIAL OR SEMINAR!

COMIC STRIP ABOUT UNIVERSITY LIFE

Jorge Cham has a PhD in mechanical engineering, specialising in robots, and he is a former research professor at the California Institute of Technology. He's also world famous for his comic strip about university life. Each month 4.5 million people visit his homepage to read "Piled Higher and Deeper", as the comic strip is called.

AARHUS UNIVERSITET

"I øvrigt var det ikke meningen, at en studerende skulle stille spørgsmål!"

Læs studiedagbogen side 16

UNivers

STUDENTER-
SIDERNE

Foto: Lars Kruse/AU-foto

Studenter- demonstration

De studerende var på gaden, da Aarhus Universitets bestyrelse skulle træffe beslutning om fremtidens universitet. **SE SIDE 17**

News in English

Summer tips from **UNivers**. For people spending an entire Danish summer here in Århus, **UNivers** has put together a small guide detailing a number of places you might like to visit. Read the international pages on **PAGE 2 AND 15**

Succes for sommer- universiteter

Det tynder efterhånden ud på læsesalene og i kantinerne. Men selvom ferie, festivaler og Tour de France står for døren, tiltrækker de populære sommeruniversiteter flere og flere studerende. Læs mere **SIDE 15**

Skjoldhøjkollegiet venter stadig

Næsten fire år efter, at ansøgningen om renovering blev sendt ind, svæver byens største kollegium stadig i uvished om svaret fra byrådet. Nu må kollegiet udskifte køkkener og gulve i ventetiden, selvom arbejdet kan vise sig at være spildt. Læs mere **SIDE 18**